BIJ UITZONDERING : 10 Frs. — NEDERLAND : 35 Cent

ZESDE JAARGANG
27-9-51

KUIFJE

39

SPECIAAL NUMMER

5 DE

VERJAARDAG

KUIFJE *verschijnt sinds vijf jaar!*

De lezers die zeven jaar waren toen ze ons eerste nummer kochten op 26 September 1946, zijn nu twaalf jaar. Onze eerste lezers van twaalf zijn er thans zeventien geworden ! Vijf jaar lang lezen jullie iedere week ons blad en, is het in die vijf jaar mooier en interessanter geworden, dan is dit te danken aan jullie trouw en de voortdurende inspanning van al onze medewerkers. Vijf jaar, dat zijn 260 nummers met spannende verhalen, prachtige tekeningen, romans, prijsvragen, enz., enz.

De pioniers van KUIFJE waren : HERGE met zijn prachtig tekenverhaal : *De Zonnetempel*, EDGARD P. JACOBS met *Het Geheim van de Zwaardvis*, PAUL CUVELIER met *De Fantastische Avonturen van Corentin* en JACQUES LAUDY met *De Vier Heemskinderen*.

Later kwam WILLY VANDERSTEEN met zijn Suske en Wiske vol tintelende levensvreugde en met zijn onweerstaanbare Lambik. Wie zou er zijn eerste verhaal in ons blad *Het Spaanse Spook* vergeten ? *Alex, de Ondersaagde*, door Jacques Martin, hield ons in spanning met zijn avonturen te Rome, in Gallië, Egypte en Carthago. En dan is er BOB DEMOOR die onze ploeg versterkt heeft. Hij voerde *De Leeuw van Vlaanderen* ten tonele en zo knap en boeiend, dat al de bibliotheken van het land bestormd werden door de jeugd die opnieuw De Leeuw van Vlaanderen van Hendrik Conscience wou lezen. Hij bracht ons ook de comische *Barelli* en de tover van een eiland in de Javazee en bovendien *Sterke Jan*.

Hassan en Kaddoer bezorgen ons nog altijd verrassingen en leute. *Monsieur Vincent*, knap getekend door RAYMOND REDING, wordt graag gelezen en dan mogen we ook de nog zeer jonge tekenaar FRANS CRAENHALS niet vergeten, die ons met zijn tekenstijl in het *Eigenaardig geval van Mijnheer van Meylbeke* terug naar het romantische tijdperk voert.

Nog andere medewerkers, nog andere tekenaars hebben in de loop van die vijf jaar hun medewerking verleend, doch waarom ze allen opsommen ? Jullie kennen hen zo goed, misschien zelfs beter dan wij.

In ons blad verschenen verhalen van de beste vertellers en reporters uit de Nederlanden : van *Anne Devries*, de schrijver van « Bartje », van *Anton van de Velde*, *Ernest Claes*, de vader van « De Witte », van *Gaston Martens*, de wereldberoemde toneelschrijver, van *André Demets*, *Staf Weyts*, *Lia Timmermans*, *John Flanders*, *Alain de Prelle*, de enige Belgische reporter die te Kaesong aanwezig was, en laat ons *Gommaar Timmermans*, de enige zoon van Felix Timmermans niet vergeten. Gommaar publiceerde zijn allereerste verhaal in Kuifje !

Hoeveel brieven werden ons niet gestuurd in die vijf jaar ? Hoeveel lezers kwamen ons bezoeken, en hoeveel prijzen werden er niet uitgereikt na de jaarlijkse Grote Prijsvragen ?

De vriendschapsbanden met onze duizenden jonge lezers werden ieder jaar nauwer toegehaald en het is niet overdreven te zeggen, dat wij één grote familie vormen. Dikwijls schreven wij op deze bladzijde, dat het onze wil en onze wens is van KUIFJE het mooiste en beste jeugdblad van het land te maken en wij geloven, dat we in iedere aflevering getoond hebben dit doel steeds na te streven. We geloven ook dat ons blad jullie bevalt en dat het jullie trouwe vriend is. Zijn jullie het daarmee eens ? Schrijf het ons. Mochten we ons vergissen, vertel het ons ook, want wij nemen graag kennis van de wensen van onze lezers.

VIJF jaar KUIFJE ! Wij hopen dat deze vijf de eerste stap zijn naar de HONDERD !

En waarom niet ?

Kuifje

Verjaardag

DE PLOEGLEIDER

In dit speciaal nummer ter gelegenheid van de vijfde verjaardag van de stichting van ons weekblad KUIFJE, wil de redactie niet nalaten ere te brengen aan wie ere toekomt : **Hergé**, de vader van het mooiste jeugdweekblad van ons land. We willen hem vooral huldigen als schepper van een nieuwe tekenstijl en leider van een schitterende ploeg tekenaars, die hij met raad en daad gevormd heeft. Vandersteen, De Moor, Jacobs of Martin hebben allen zijn invloed ondergaan en zullen misschien eens als de school van Hergé in de geschiedenis van onze tekenkunst worden voorgesteld.

KUIFJE IN DE WERELD !...

KUIFJE-BRUSSEL. — Administratie, redactie en publiciteit : Lombardstraat, 24, Brussel. — Directeur en uitgever : Raymond Leblanc. — Drukkerij : C. Van Cortenbergh, 12, Keizerstraat, Brussel.
KUIFJE-CONGO. — B.P. 449, Leopoldstad.
KUIFJE-HOLLAND. — Goudse Singel, 76, Rotterdam. Tel. 29502. Giro 199.334.
KUIFJE-FRANKRIJK. — 60, chauss. d'Antin, Paris (IXe).
KUIFJE-ITALIE. — Prof. Garnero, via Nicola Fabrizi, 5, Torino.
KUIFJE-ENGELAND. — Anglo-French Literary Service, Ltd., 72, Charlotte Street, Londen W.I.
KUIFJE-INDOCHINA. — 54, s. Louis, Saigon.

Onder de Vlag van de Compagnie

TEKST EN TEKENING DOOR BOB DE MOOR

De Oost-Indische Compagnie zal drie schepen uitsturen voor een reis om de wereld, met het doel nieuwe zeewegen te ontdekken. Admiraal van Spilbergen voert het bevel...

DE RONSELAARS BRENGEN DE MATROZEN EN BOOTSLUI NAAR TEXEL, WAAR DE DRIE SCHEPEN DE HOOP, DE GULDEN LEEUW EN DE ZEEWOLFF, IN DE LOOP VAN DE VOLGENDE WEKEN OPGEKALEFATERD EN GEPROVIANDEERD ZULLEN WORDEN.

Op 10 Mei 1614 verlaten de schepen de rede van Texel. Een gunstige wind stuwt de vaartuigen in zuidelijke richting.

Weken gaan voorbij. De vloot volgt de Afrikaanse kust.. Kapitein Harm Janszoon staat op de campagne van de Zeewolff en bestudeert aandachtig de einder.

De bevelen worden onmiddellijk uitgevoerd. Ook op de Hoop, het admiraalschip, en op de Gulden Leeuw worden voorzorgsmaatregelen getroffen...

PLOTSELING GIERT EEN WINDVLAAG OVER HET WATER. DE ZEEWOLFF, DIE NOG BIJNA ALLE ZEILEN IN TOP VOERT EN SCHUIN VOOR DE WIND LIGT, HELT NAAR STUURBOORD. OP HETZELFDE OGENBLIK HOREN DE MATROZEN EEN KREET OP DE CAMPAGNE...

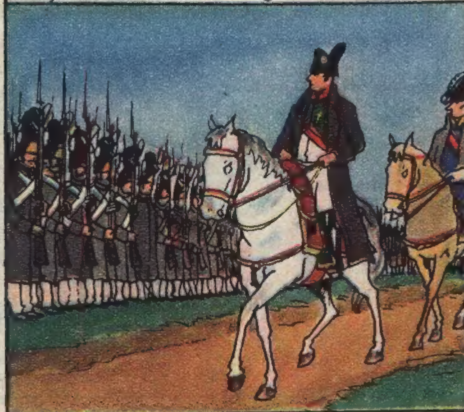
(Wordt voortgezet.)

SOLDATEN VAN NAPOLEON

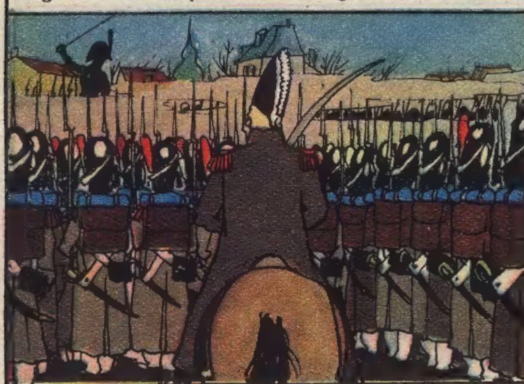
TEKST EN TEKENINGEN door JACQUES LAUDY

Napoleon is in oorlog met Pruisen. Hij staat met zijn legers op de weg van de Galgenberg, voor Jena. Het is hier dat de grote slag zal geleverd worden...

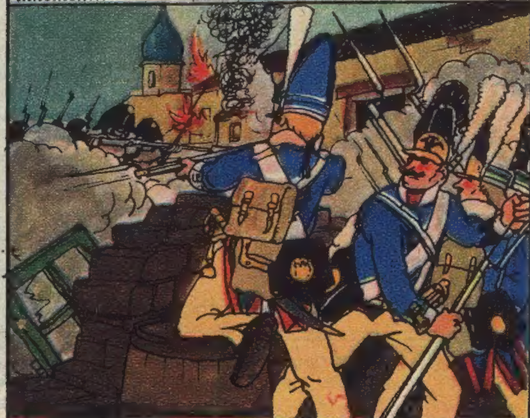

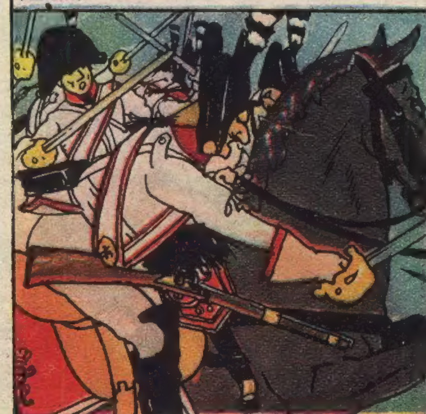

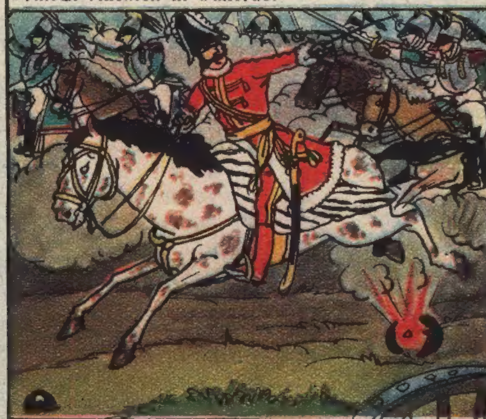

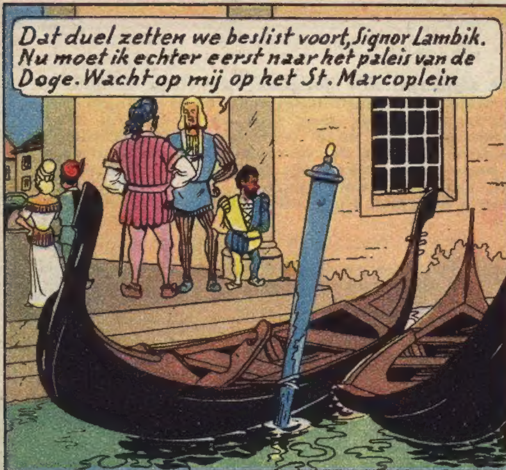

(Wordt voortgezet.)

DE TARTAARSE HELM

TEKSTEN EN TEKENINGEN VAN WILLY VANDERSTEEN

Lambik heeft met de Venetianen de Potenna geramd en Luigi, door de Genuezen gevangen genomen, gered...

(Wordt voortgezet.)

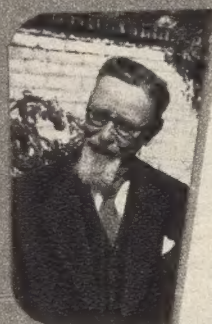
Getuigenissen

KUIFJE verklaart met fierheid het lijfblad te zijn van alle jongens van 7 tot 77 jaar. Onder onze « oudere » lezers tellen we niet alleen de familieleden van onze « jongere » lezers, maar tevens talrijke vooraanstaande figuren, die nog jong van harte zijn en het willen blijven, o.m. ministers, geleerden, professoren die onze verhalen met spanning volgen, zelfs kerkelijke hoogwaardigheidsbekleders. Ook in de verre missielanden zitten kolonialen, uitwijkelingen en missionarissen met meer ongeduld op hun « Kuifje » te wachten dan op hun krant of het parochieblad van hun geboortestreek. We hebben aan enkele bekende figuren hun opinie gevraagd over « Kuifje ». En ziehier hun getuigenissen :

« Kuifje » jubileert. Ik wil naar aanleiding van dit lustrum een bekentenis doen : Ik heb het altijd zeer prettig gevonden over de schouders van mijn jongens in « Kuifje » mee te lezen. Enkele malen heb ik het onprettig gevonden dat mijn jongens mij bezig vonden in « Kuifje » en over mijn schouders meelazen.

M. Roelants

IK GELOOF DAT « KUIFJE » AL EVEN ZO GEERNE GELEZEN WORDT DOOR DE GROTEN ALS DOOR DE KLEINEN.

Ernest Claes

« Kuifje » ? Ik stel vast dat het boeiend en opvoedend is, en wat nog méér zegt, dat mijn kinderen het niet opzij leggen, voor zij het tot de laatste bladzijde eerst doorgekeken, en daarna doorgelezen hebben.

Timmermans

Kort en bondig : Ik vind « Kuifje » het beste kinderblad in Zuid en Noord Nederland.

Anton v. d. Velde

Dat *Kuifje* met zijn beste tekenromans in onze triestige wereld de « leute of humor » bij onze jongens wakker roept, dat is een grote verdienste, want zo iets is op zich zelf reeds een apostolaat.

Hoeck

Wat ik in « Kuifje » ten zeerste waardeer, is de meer en meer aan de dag tredende bekommernis van de redactie voor het evenwicht van de door haar aangeboden lektuur. Niet zonder gevaar zou het immers zijn de jonge verbeelding van de lezers mateloos op te drijven door een overvloed van spannende tekenverhalen. Hart en gemoed, kennis en bezinning moeten ook aangesproken worden door wat daarnaast op een aantrekkelijke manier in het blad te lezen staat.

Jo van Kalck

Veel honderden jaren geleden — zo wordt het ons in de sprookjes verteld — bezaten de rijke Oosterlingen een wondertapijtje. Wanneer ze daar gingen opzitten en de nodige toverwoorden uitspraken, vloog dat tapijtje met hen de hoge lucht in en bracht hen in eender welk ver gebied waar ze naartoe wilden.

Voor vele Vlaamse jongens en meisjes is *Kuifje* een dergelijk wondertapijtje. Het landschap van de school, van de keuken thuis, van de straat is niet altijd zo mooi en het gewone kattekwaad geraakt ook wel eens uitgespeeld. *Kuifje* is dan het wondertapijtje dat hen naar verre landen voert, waar ze allerlei heerlijke en leerrijke avonturen beleven.

M. Vanbeveren

« Kuifje » met al zijn tekeningen in kleur en zijn plezierige verhalen is de lieveling van de jeugd. Daarom, in huis, op de tram of de autobus, ziet ge het weekblad (dat daarbij opvoedend is) in de handen van jongens en meisjes.

F. Timmers

De Theems in brand!

OP de kampanje naast Admiraal de Ruyter stond Cornelis de Wit, Ruwaard en Gedeputeerde van de Staten.

— Admiraal, zo sprak hij, hier hebben wij het anker geworpen voor 't Engels Koningsdiep. Morgen zullen wij, mits instemming van de krijgsraad en met God's hulp, een licht eskader stroomop bevelen, en de vijand verrassen op zijn nest!

de Ruyter knikte instemmend : « Het is geraadzaam de hoofdmacht op de rede te houden, opdat Smyth met zijn achttien snel-zeilende fregatten ons niet in de rug bespringt. Ik houd een oog in 't zeil. »

— Goed, antwoordde zakelijk de Ruwaard, ikzelf wil deze aangename tocht voor geen goud ter wereld missen.

En als 's anderendaags het eskader van Admiraal Van Ghent de Theems-monding binnenzeilde, stond de Ruwaard in persoon op de kampanje van de AGATHA. Vijftien fregatten en jachten, vier branders en tien galjoten voerden de Statenvlag in Engelse wateren.

Inderhaast richtten de Engelsen hun verweer in, zowel op de Theems als op de nevenrivier, de Medway, waar een zware ketting over het vaarwater gespannen werd. Alle koopvaarders werden stroomop gestuurd; twee forten, Sheerness en Upnor, werden versterkt, en langs de kust wierp de Vlootvoogd Albemarle sterke batterijen op.

— Sheerness onder vuur nemen! beval Van Ghent.

Onmiddellijk spuwden drie slagschepen vlam en vuur; en het donderen van de kartouwen dreunde over het water naar Londen toe. Onder het gieren van de kogels roeiden sloepen boordevol gewapende mariniers naar de wal : acht honderd mannen bekropen schietend de vesting, die na korte weerstand door de Engelen werd prijsgegeven. Masten, munitie, teer en pik viel in de handen van de Staatsen; de Ruwaard had echter verbod gegeven het vijandelijk gebied te brandschatten.

Nu gingen twee adviesjachten op verkenning uit. Het bleek dat achttien half afgetakelde schepen op de Medway verstopt lagen, beschut door de ketting, die zelf door de UNITY en zes andere bodems werd gedekt. Het vaarwater, zo berichtte men, was er zeer nauw, en reeds zaten een paar Statenschepen aan de grond...

Toen bracht de constabel een boodschap aan Ruwaard de Wit. Kapitein van Brakel, in hechtenis omdat hij zijn mannen het plunderen niet had belet, stelde voor : zijn vergrijp goed te maken door voorop te zeilen. De Ruwaard stemde toe, en dadelijk werd de Kapitein, nog knipperend met de ogen na zijn verblijf in 't donker ruim, naar zijn fregat teruggeroeid. Zonder schot te lossen stevende hij onder het razend geschut van zeven schepen recht op de UNITY af, gaf het slagschip van dichtbij de volle laag, klampte aan, en veegde in heftige bestorming het dek schoon.

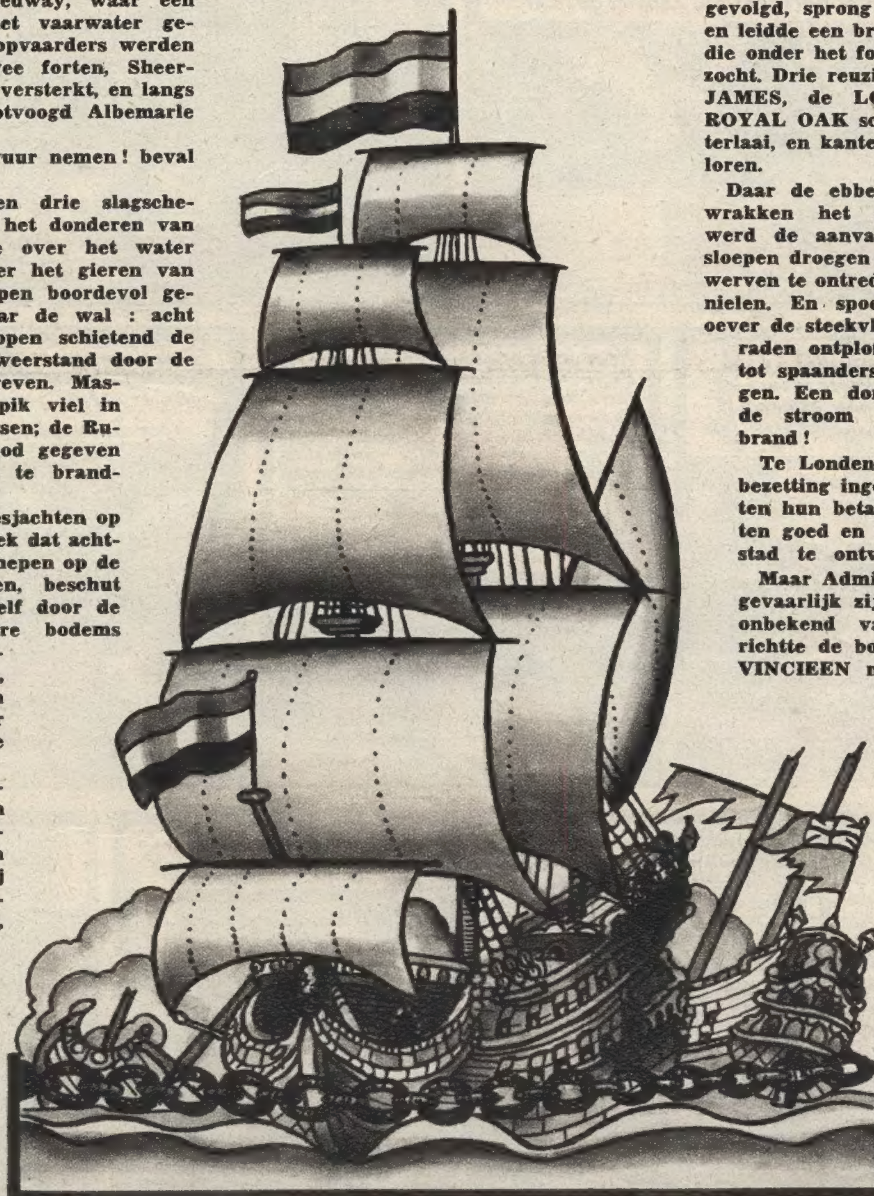
Op de kampanje van de AGATHA, riep de Ruwaard nu tot de andere schepen :

— Kapiteinen, één ging voorop, wie

door
ROB
YSENBRANDT

volgt? Wie voert de Statenvlag achter de ketting?

Op de fregat van Kapitein van den Rijn werden alle zeilen bijgezet, en met opstuivende boegzee schuimde het lichte schip vooruit, sneller, immer sneller. Onder moordend geschut stuurde het recht op de ketting af en botste er met de boeg huiverend tegen aan : de ketting strekte zich tot het uiterste, stond volkomen strak en brak met scherpe knal, zodat de twee stukken schuimspattend in de deining plonsden. Even in zijn vaart gestuit, doch spoedig weer op dreef, stevende van den Rijn recht op de MATTHEUS af, en greep het schip zo duchtig aan, dat hoge vlammen er uit opsloegen.

Schier terzelfdertijd sprong een kronkelende rookzuil uit het ruim van de CAROLUS QUINTUS op, en in de schutpoorten van de ST. MARY knetterden rode vuurtongen daar dit schip eveneens in brand was geschoten. Door radeloze schrik gegrepen, sprong het scheepsvolk van de ROYAL CHARLES in verwarring overboord, zodat het trotse schip haast zonder slag of stoot kon worden buit gemaakt. Hetzelfde lot onderging Albemarle's statig vlagschip de ROYAL PRINCE, dat onder de ogen van de Engelse vlootvoogd werd weggesleept.

De ebbe stuitte de aanval van de Staatsen; maar 's anderendaags was de Ruyter zelf aan de Medway verschenen. Onder woest geschut van het fort Upnor, zeilden zeven fregatten stroomop, en namen, begunstigd door stil water, de vesting onder vuur. Over de rustige stroom donderden de salvo's heen en weer. Door de Wit gevolgd, sprong de Ruyter in een sloep, en leidde een brander naar de slagschepen die onder het fort beschutting hadden gezocht. Drie reuzige slagschepen, de ROYAL JAMES, de LOYAL LONDON en de ROYAL OAK schoten één na één in lichterlaai, en kantelden en zonken weg, verloren.

Daar de ebbe ingetreden was en vele wrakken het vaarwater belemmerden, werd de aanval gestaakt. Maar vlugge sloepen droegen stormtroepen aan wal om werven te ontredderen, magazijnen te vernielen. En spoedig sloegen ook op de oever de steekvlammen op, als kruitvoorraden ontploften, als balken en vaten, tot spaanders gereten, de lucht invlogen. Een donkere rookwolk woog op de stroom : de Theems stond in brand!

Te Londen was de schrik voor een bezetting ingeslagen. De banken staakten hun betalingen en duizenden pakten goed en have in om de bedreigde stad te ontvluchten...

Maar Admiraal de Ruyter achtte het gevaarlijk zijn vloot in een volkomen onbekend vaarwater te wagen, en richtte de boeg van de ZEVEN PROVINCIEEN naar het vaderland. Daar werd een openbare dank- en bededag uitgeschreven. 's Avonds laaiden fakkels en teertonnen over stad en land.

Van de Staten-Generaal ontvingen de drie zeehoofden elk een gouden beker.

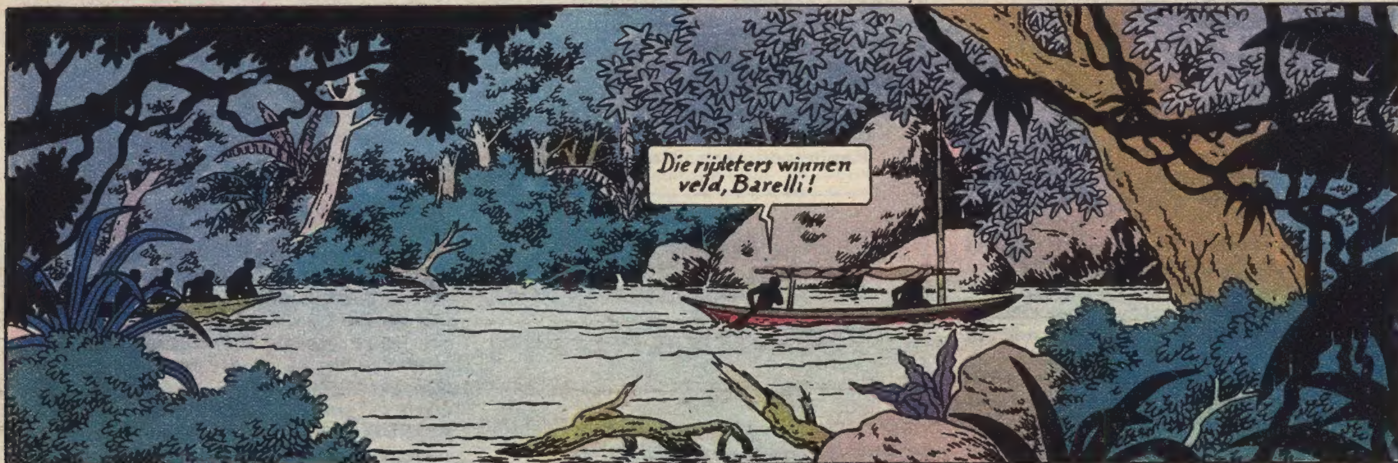
Dit is het getrouwe relaas van de stoutste tocht die door de roemrijke Nederlandse vloot ondernomen werd : de tocht naar de Theems! Een van de grootste wapenfeiten van onze geschiedenis.

Signor Barelli

OP NUSA-PENIDA

Moreau en Barelli waren de gevangenen van de hoofdman van een klein eiland in de Javazee. Onze vrienden vluchten en heel de stam zet hen na...

Tekst en tekeningen van Bob DE MOOR

(Wordt voortgezet.)

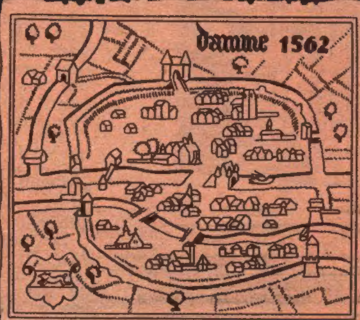
Tijl Uilenspiegel

TEKST EN TEKENINGEN VAN WILLY VANDERSTEEN

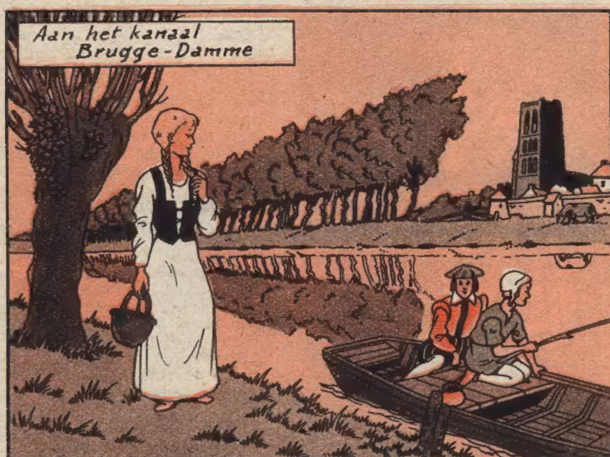

XVIe EEUW
HET WOELIGSTE TIJDVAK VAN DE NEDERLANDEN. PHILIPS II, KONING VAN SPANJE, HEERST OVER DE LAGE LANDEN ALS EEN DWINGELAND. ONDER PRINS WILLEM VAN ORANJE, BIJGENAAND DE ZWIJGER, STRIJDEN DE GEUZEN VOOR DE HEROVERING VAN DE VRIJHEID.

TOEN WERD TE DAMME, IN VLAANDEREN, ONDER EEN STRALENDE MEIZON TIJL UILENSPIEGEL GEBOREN. CLAES, ZIJN VADER, TOONDE HEM DE ZON EN SPRAK: ZOON, ZIEDAAR DE ZON! WEES OPRECHT ALS ZIJ ZUIVER IS, EN GOED ZOALS ZIJ WARM IS! EN ZO GROEIDE TIJL OP.

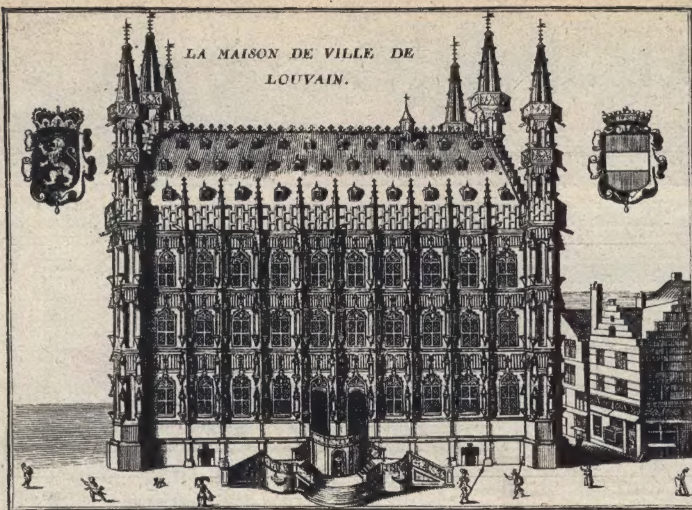

(Wordt voortgezet.)

Onze stenen

In dit eerste lustrumnummer van « Kuifje » publiceren we een artikel over onze bouwmeesters, die naar het woord van de dichter hun « stenen gedichten van hemelheimwee » over heel de Nederlanden en West-Europa opgetrokken hebben.
Er is niemand meer bevoegd om over onze bouwkunst te schrijven dan Prof. Dr. ir. Stan Leurs, van de Kon. Vlaamse Academie voor Kunsten en Wetenschappen, die zich aan de studie van onze architectuur gewijd heeft en in 1922 de Vlaamse Toeristenbond stichtte om ons volk zijn kunststeden beter te doen kennen. Prof. Leurs heeft graag aan de lezers van « Kuifje » een overzicht willen geven van onze beroemdste gebouwen en hun bouwmeesters.

MEN zou de geschiedenis van onze bouwmeesters kunnen beginnen met Frank Odo van Metz, bouwmeester van de Domkerk van Aken. In 798 werkte men volop aan de dom, maar in 805 werden de plannen gewijzigd. In die tijd was Aken innig met het Luikse verbonden.

Er zullen nog eeuwen verlopen, voor we de naam van enige bouwmeester vermeld vinden. Van Romaanse kerken, (kerken zonder gewelf met ronde vensters en bogen) zijn ons geen bouwmeesters bekend.

In de dertiende eeuw werd de Romaanse stijl gevolgd door de Gotische die gekenmerkt wordt door spitsbogen, kapitelen, grote en kleinere zuilen en arc-boutants. Arnold van Binche is de oudst bekende bouwmeester, hij begon in 1234 aan de O.-L.-Vrouw van Pamele te Oudenaarde. Van een vrij groot aantal Brabantse monumenten kennen wij de architecten, wel niet altijd diegenen die de bouw hebben ontworpen, maar wel die op een gegeven tijd de werken hebben geleid. Weinigen vertonen enige persoonlijkheid op kunstgebied: zij ondergaan passief de tijdsstromingen en de tradities van de stad. De meeste bouwmeesters zijn ook steenkappers.

Vooraan in de XIVe eeuw treffen we te Diest Meester Pierre de Savoie aan die in 1321 de bouw van het koor van Sint-Sulpitius begon. Op Noord-Franse oorsprong wijst nog Jacob Piccard, die in 1337 het koor van Aarschot bouwt en ook Jan van Osy, die tijdens de tweede helft van de XIVe eeuw de bouw leidt van de O.-L.-ten Poel te Tienen en van het koor van de Sint-Rombouts van Mechelen. Een Mechelaar, Jan Mijs, bouwt omstreeks dezelfde tijd te Mechelen het Schepenhuis (1375) en te Lier het ondergedeelte van het Belfort en de Sint-Gummarus toren. Ook de bouwmeesters van de halle van Leuven Jan Stevens, Art Horeen, Goert Raes (1317) zijn wel Dietsers geweest.

In de XVe eeuw kunnen we een Brusselse en een Leuvense groep onderscheiden. Tot de eerste behoren in het bijzonder Jan van Tienen, bouwmeester van het onderste gedeelte van het stadhuis van Brussel (1407) en van de Noorder zijbeuk van Sint-Goedele en Jan van Ruysbroeck, die de toren van het stadhuis van Brussel en van de Sint-Gertrudis van Leuven bouwde. De vooraanstaande meesters « vanden wercke » te Leuven waren Sulpitius van der Vorst, die ook de bouw van de Sint-Sulpitius van Diest leidde. De naam van Matthys de Layens zal eeuwig verbonden blijven aan het Leuvens Stadhuis.

Een echte Dietse architectenfamilie was die van Keldermans, die van het einde van de veertiende eeuw het bouwbedrijf te Mechelen beheerste. Hun bedrijvigheid strekt zich uit over een tijdsspanne van bijna twee eeuwen (1375-1556) en omvat niet minder dan zes generaties.

De eerste grote Keldermans is Andries, die zijn vader Jan II opvolgde aan de werken van de Sint-Rombouts-toren te Mechelen en de Sint-Gummarus te Lier. Hij legde de grondslagen van de toren van Zierikzee en leidde de bouw van het stadhuis van Middelburg. Antoon I was eveneens aan deze gebouwen werkzaam en begon daarenboven de kerken van Vere en Alkmaar en het hof van Busleiden en van Savoie te Mechelen. Zijn vroegtijdig overleden oudste zoon, Antoon II, ontwierp het Broodhuis van Brussel. Zijn jongste zoon Rombout II, is de grootste bouwmeester der familie. Hij zette de werken door zijn vader begonnen voort ondermeer het paleis van de landsvoogdes te Mechelen, en hij ontwierp ook het paleis van de Grote Raad in dezelfde stad. De kerk van Hoogstraten, de kapel van het hof te Brussel, de abdij van Tongerlo zijn allen van hem. Hij werkt ook samen met de Antwerpenaar Domien de Waghemaeker. Deze was de zoon van Herman de Waghemaeker, de bouwmeester van de Sint-Jacobskerk, het Vleeshuis van Antwerpen en van de Sint-Martens te Aalst. Hij is ook werkzaam geweest aan de O.-L.-Vrouw te Antwerpen. Domien ontwierp het Stadhuis van Gent, het Steen, de Nieuwe Beurs en het nieuwe koor van de O.-L.-Vrouwkerk te Antwerpen.

Tot de werken van het tweemanschap Kelderman-Waghemaeker behoren de toren van de Sint-Jacobskerk van Antwerpen en het kasteel van Hoogstraten.

Lodewijk van Boghem en Hendrik van Pede behoren tot de Brusselse school. van Pede maakte de plannen voor het stadhuis van Oudenaarde.

De Antwerpenaar Appelmans bouwde een beuk en de toren van de O.-L.-Vrouwkerk van Antwerpen. In 1930 werd door Jef Lambeau een standbeeld voor Appelmans opgericht onderaan de toren. De ossevellen waarmee Appelmans het water wilde tegenhouden dat uit de grond opborrelde zijn een legende.

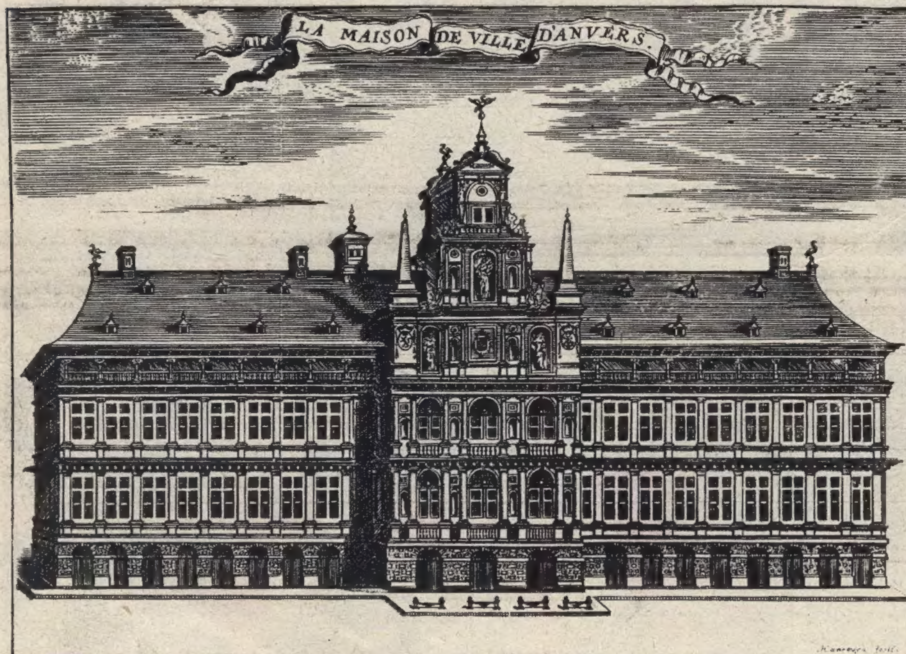
Wij komen tot de meesters van de Renaissance. Een gans ander stijl, overal rond: ronde bogen, ronde pilasters en zuilen, maar vierkante vensters.

De eerste bekende Renaissance bouwmeester is Jan Mone, hofbouwmeester van Karel V, die de Brugse greffie bouwde. Dan volgt Cornelis Floris met het stadhuis van Antwerpen (1515 - 1575), verder Joost Bollaerts, met een gedeelte van het stadhuis van Gent (1581). Een der beste Renaissance-meesters is Gillis de Pape met het Bisschoppenhof te Oudenaarde. Minder beroemd is Boucquet die het gerechtshof van Veurne bouwde.

Op de Renaissance volgt de Barok. De Barokstijl is een ontwikkeling van de Renaissancestijl, minder streng en met overvloedige versiering. Als de stichters van de Barok te onzent mogen gelden Wenzel Coeberger van Antwerpen (1560-1634). Hij is de bouwmeester van de O.-L.-Vrouwkerk van Scherpenheuvel en de Augustijnenkerk te Antwerpen.

Onze grote schilder Rubens heeft ook in de bouwkunst de beginselen van de Barok toegepast; ga maar eens kijken naar zijn woning.

De Caroluskerk van Antwerpen is het

Het stadhuis van Antwerpen werd gebouwd door bouwmeester Cornelis Floris (1515-1575).

gedichten door prof. dr. ir. Stan Leurs

werk van de Jezuitenarchitecten Aiguillon en Huyssens (1577-1637). Het zijn vooral Jezuiten geweest die de Barokstijl hebben bevorderd, zodat die stijl dikwijls Jezuitenstijl wordt genoemd. Huyssens bouwde ook de Sint-Walburgiskerk te Brugge en de Sint-Pieterskerk te Gent. Aan P. Hesius danken wij de prachtige Sint-Michielskerk te Leuven, wiens gevel met zijn weelderige bloei, het « altaar buiten de kerk » in de volkstaal heette. De oorlog heeft de gevel gelukkig nog gespaard. De lekebroeder Losson bouwde de huidige Sint-Pieterskerk van Mechelen, opgevat als een Duitse hallekerk.

De toren van het stadhuis van Lier is het werk van bouwmeester Jan Mijs.

Franckaert, de jongere zwager van Coeberger bouwde de Jezuitenkerk en de Augustijnenkerk te Brussel. De eerste is helemaal, en de tweede op de gevel na, verdwenen. Een der meest originele prestaties van de barokke kerkarchitectuur is in onze streken de abdij van Averbode (1664-1701) gebouwd volgens het ontwerp van de Antwerpse architect Jan van den Eynde. Een omvangrijke bouw van dezelfde aard is de Hanswijkkerk van Mechelen, het werk van de architect-beeldhouwer Lucas Faid'herbe, die ook te Mechelen de eenbeukige kerk van Leliendaal (thans Jezuitenkerk) bouwde.

In strenge Barok bouwde de Bruyn de kerk van de Miniemen en, na het bombardement van de stad, het Huis van de Hertogen van Brabant te Brussel. De XVIIIe eeuw zag de Rococo-stijl, die zich uit het classicistisch keurslijf trachtte los te werken. Het is een losse, wulperse stijl waarbij het asymetrisch schelpmotief wordt te pas gebracht. Hier dient vooral vermeld Pieter van Bauerscheit, de jongere, de bouwmeester van de Rococo in de Scheldestad. Het Hotel du Bois (Lange Nieuwstraat, 22) is zijn werk evenals het Hotel van Susteren Roose (1743) thans Koninklijk Paleis, het Huis Osterrieth en nog andere patriciërsgebouwen.

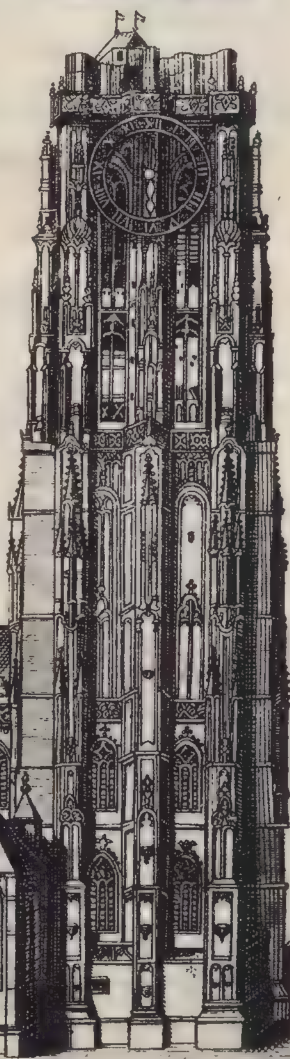
Te Gent was in die jaren werkzaam David 'Kint, die er o.a. de Hoofdwacht bouwde en vele patriciërswoningen en het gebouw der huidige Vlaamse Academie ontwierp. De Rococostijl werd tegen het einde van de XVIIIe eeuw opgevolgd door de classicistische : strenge lijnen, wars van alle nutteloze versiering. Reeds in 1757 werd het vervallen Hof van Nassau in die stijl verbouwd tot stadhouderlijke residentie « Het Nieuw Hof ». Thans is dit gebouw de Nationale Bibliotheek van het Archief te Brussel. De Franse architect Guimard, geholpen door de Waal Montoyer en de Duitser Zimmer, is de ontwerper van het Koningsplein, dat het Gebouw van de Souvereine Raad van Brabant omvatte en thans het Paleis der Natie is. In de benedenstad is het Martelarenplein in 1772 door Fisco aangelegd. Een speciale vermelding verdient nog het Koninklijk Slot te Laken, voor de Oostenrijkse stadhouwer gebouwd door Montoyer. Hij bouwde ook het Pauscollege te Leuven. De Waalse architect Dewez is zowel in Vlaanderen als in Wallonië een gevierd meester. Zijn beste werk is de abdijkerk van Vlierbeek bij Leuven.

Na de Franse overheersing werd te Gent het Gebouw van de Universiteit opgetrokken onder leiding van architect Roelandt, die ook het stadhuis van Aalst ontwierp. Te Antwerpen bouwde de Fransman Bourla de Opera (1834). Het Paleis der Academiën te Brussel is het werk van architect van der Straeten senior, de Kruidtuin van J.-P. Suys en de Muntschouwburg van Damesme.

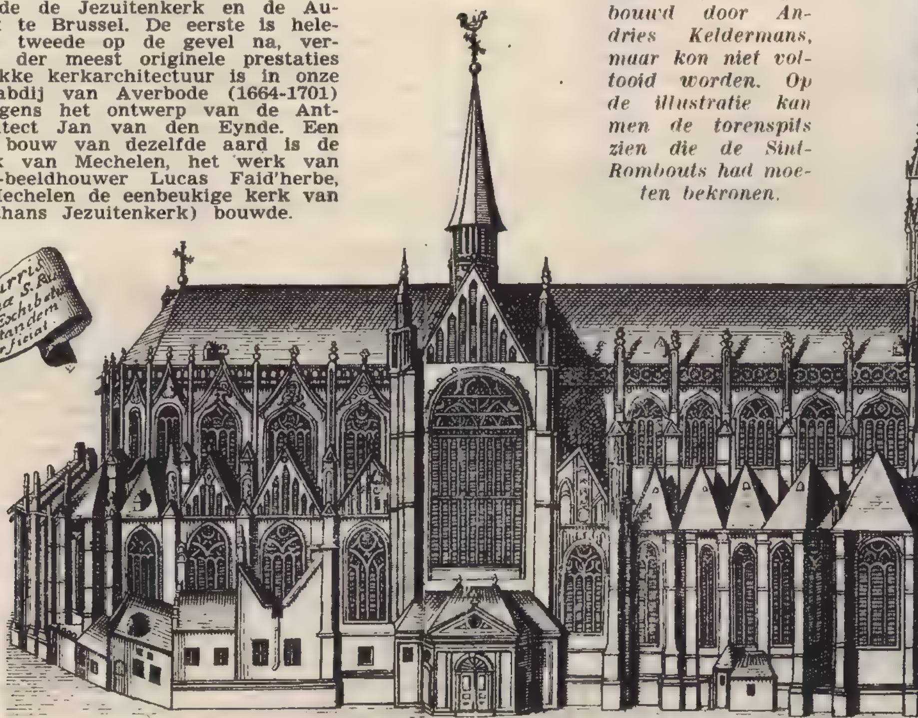
Zo komen we tot de moderne tijden, die buiten het bestek van dit kort overzicht vallen.

Prof. Dr. Stan LEURS.

De toren van de Sint-Rombouts, te Mechelen, werd gebouwd door Andries Keldermans, maar kon niet voltooid worden. Op de illustratie kan men de torenspits zien die de Sint-Rombouts had moeten bekronen.

UNIFORMEN STER

HET SLAGVELD IS LEEG

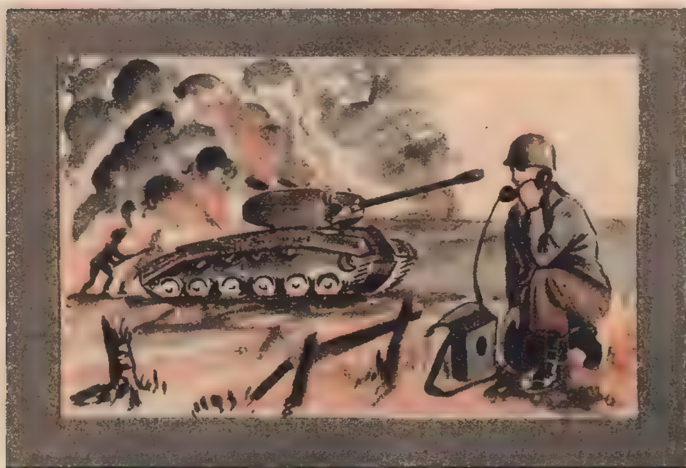
In geschiedenisboeken, op oude gravures en ook in filmen hebben jullie reeds de opstelling van de legers uit het verleden gezien. In de vlakte van Kortrijk stormden de Franse ridders, van kop tot teen in zware, blinkende wapenrustingen gehuld, op de Vlaamse poorters. Te Waterlo boodt het laatste « vierkant » van de keizerlijke garde wanhopig weerstand aan de charge van de Engelse cavalerie, en in 1870 werden Pruisiche infanteristen achteruit gedreven, ten koste van de bloedigste verliezen, door de charge van de Franse kurassiers van Reichshofen.

Zo ver het oog reikt, ziet men de aanstormende ruiterij, de infanteristen in kleurrijke uniformen die in dichte drommen vooruit lopen. Toen het kanon uitgevonden was, werd het geschut meegesleurd, naarmate de infanterie oprukte. Dikke, haast ondoordringbare stofwolken hingen boven het slagveld.

Wanneer men de foto's of filmen van de laatste oorlogen bekijkt, stelt men een totale omwenteling vast. De gevechten aan de Somme, te Verdun, in Normandië of in de Ardennen, bieden dezelfde aanblik : reeksen ontploffingen, hier en daar een groepje

Boven : Een veldslag 150 jaar geleden. Een massa infanteristen en cavaleristen in bonte uniformen. — Beneden : Moderne oorlog : het slagveld is leeg !

soldaten, dat voorzichtig van de ene bommentrechter naar de andere kruipt en zo tracht vooruit te dringen. Soms ziet men ook pantserwagens. Voor het overige is het slagveld leeg.

Lees je nu de legerberichten, stel je met verbazing vast, dat duizenden soldaten er slag leverden en duizenden mensenlevens te betreuren waren.

HOE VERKLAART MEN DEZE TEGENSTELLING ?

Ze is alleen te verklaren door de vreselijke moderne wapens. De mitrailleur, het moderne kanon, het bombardementsvliegtuig, raketten, enz., allen werden ze gemaakt om een zo groot mogelijke oppervlakte (dus ook mensen) te bestrijken. Vroeger was « het front » een bepaalde strook grond die een begrensd aantal kilometer lang en breed was. In de tijd van Napoleon b.v., vlogen de kanonballen slechts een paar honderd meter ver. Eens buiten dit schietveld was je veilig. In de oorlog van 1914 zag het er reeds anders uit. De artillerie was reeds in staat haar schoten op tien en twintig kilometer afstand te richten. Sedert het vliegtuig met bommen en raketten zijn last honderden en duizenden kilometer van zijn basis kan afgooien, beslaat « het front » de oppervlakte van een heel land en meer zelfs.

Op een foto van het front in Korea ontdekt men heel weinig infanteristen. Enkelen vertrekken van hun eigen linies om de vijandelijke stellingen aan te vallen. Duizenden soldaten staan echter verborgen in de struiken, in huizen of puinhopen, gereed om hun kameraden af te lossen of te hulp te komen. Nog verder staat de artillerie opgesteld, heel handig gecamoufleerd. Het is daar ook dat de telegrafisten die de legerstaf op de hoogte houden van de gevechten hun post hebben. Daar zijn de soldaten die de munitie naar de voorste gelederen brengen en de brancardiers die hun gewonde kameraden halen en wegbrengen.

Verder nog ontmoet men de eindeloze colonnes vrachtwagens met reservetroepen, munitievoorraden, benzinetanks, levensmiddelen, enz., enz. Zonder ophouden rijden de vrachtwagens over en weer en verzekeren de verbindingen tussen de gevechtslinies en de achterhoede waar nog honderden soldaten alles, wat voor de uitrusting van een modern leger noodzakelijk is, in gereedheid brengen.

Hier zijn enkele cijfers die het duidelijker zullen maken : een Amerikaanse divisie telt achttien duizend manschappen. Hiervan bevinden er zich duizend vijf honderd in aanvalslinie en al de anderen bereiden de strijd voor en voorzien de gevechtseenheid van het nodige materiaal en levensmiddelen.

WIE VOERT HET BEVEL ?

Het is wel overbodig te zeggen, dat in een modern leger alles tot in de puntjes georganiseerd wordt en er een groot aantal specialisten en technici bij betrokken zijn. De bevelen gaan uit van de generaal en zijn staf en bereiken, over een reeks officieren en onder-officieren, de eenvoudige soldaat.

De kleinste groep in een leger telt vijf of zes soldaten onder het bevel van een **korporaal**. Een **gevechtsgroep** bestaat uit twee maal vijf of twee maal zes soldaten, onder leiding van een **sergeant**. Drie of vier gevechtsgroepen vormen een **peloton** of een **sectie**, onder het bevel van een **luitenant** of onder-luitenant. Drie pelotons vormen een **compagnie**, geleid door een **kapitein**.

Bij iedere compagnie hoort reeds een administratie, waarvan enkele onder-officieren deel uit maken. Er is ondermeer de **sergeant-fourrier** die, zoals je wel weet, voor het dagelijks rantsoen en de uitrusting zorgt, er is de **sergeant-majoor**, die de boekhouding doet, een **eerste-sergeant** of een eerste sergeant-majoor die het onderhoud van de wapens voor zijn rekening neemt.

Op de compagnie volgt het **bataljon**, aangevoerd door een **commandant** of, zoals in het Britse leger, door een **luitenant-colonel**. In België is het een **majoor** of een luitenant-kolonel. Drie bataljons vormen een **regiment** (een brigade in het Britse leger), dat onder het bevel staat van een **kolonel** (of brigadier in Engeland). Drie regimenten vormen een **divisie** en twee of drie divisies een **legercorps**, verschillende legercorpsen een **leger**. Soms spreekt men ook van verschillende legers.

DE KLEUREN HEBBEN AFGEDAAN

Vroeger kon men spreken van kleurrijke uniformen. Ze waren inderdaad zeer hel van kleur, typisch en schilderachtig. Waarom zou men hen in vale, onopvallende kleuren hebben gestoken, vermits de infanterie in gesloten gelederen aanviel en de cavalerie er telkens weer met een volledige brigade op los stormde ?

Het Engelse voetvolk droeg een rood vest, de Franse infanteristen rode broeken. Bij de artillerie en genietroepen domineerde het donkerblauw en het zwart, maar deze sombere tinten werden dan versierd met schouderstukken, galons en passementen in de levendigste kleuren. De cavalerie was rijkelijk uitgedost met uniformen in heldere kleuren en sommige Franse, Britse en Duitse regimenten droegen bovendien blinkende wapenrustingen.

De macht van de moderne wapens heeft een einde gemaakt aan die kleurenweelde. De infanterist moet thans door de modder en zelfs door het water om vijandelijke stellingen aan te vallen en de cavalerist heeft zijn paard reeds lang vaarwel gezegd; hij zit nu in een pantserwagen.

Tijdens de oorlog van Transvaal, 1899-1902, beproefden de Britse troepen voor het eerst uniformen van een sobere kleur (de kleur van de grond) om te ontsnappen aan de kogels van de Boeren, die zich allen als scherpschutters ontpopten. De resultaten waren gunstig en tijdens de oorlog 1914-1918 kregen ook de Amerikanen en de Belgen een khaki-uniform.

REN EN STREPEN

De Fransen gaven echter de voorkeur aan grijsblauw, een kleur die de oprukkende troepen bijna versmelt met de kleur van de wegen. De Duitsers kozen het feldgrau of grijsgroen. De khakikleur heeft echter het pleit gewonnen, vermits thans ook de Fransen ze dragen. Tussen de Britse-Amerikaanse-Franse en khaki-uniformen van andere landen is slechts een klein verschil in toon.

SCHILDEN EN INSIGNES HERINNEREN NOG AAN HET VERLEDEN

Vroeger had ieder regiment zijn eigen specialiteit en werd daar naar ook geheten. Zo waren er piekeniers, hellebardiers, boogschutters, enz. Later kwamen de fuseliers, de grenadiers, de carabiniers, de kanoniers, de mitrailleurs.

In het moderne leger hanteert iedere soldaat nu eens het geweer, dan een machinegeweer, een handgranaat of anti-tankkanon. Hoe moet men ze in dit geval heten ? Moest men eenvoudig breken met de oude traditie en ieder regiment een nummer geven ? Dat was natuurlijk mogelijk, maar toen dacht men, dat het misschien goed was de soldaten er aan te herinneren dat hun regiment de erfgenaam was van een eeuwenlange traditie. Natuurlijk krijgt de recruut dit te horen bij zijn intrede in de kazerne, maar de herinnering blijft levendiger wanneer de oude naam van het regiment wordt behouden en de eens kleurige uniform voortleeft onder de vorm van een insigne op de boord van de uniform, op muts of kepi.

In Frankrijk zijn er kurassiers en dragonders, in Engeland Horse Guards, huzaren en grenadiers, In België lansiers, carabiniers en jagers te voet. In Nederland de grenadiers, de jagers, de Huzaren van Boreel en het regiment Prinses Irene.

Het spreekt vanzelf dat nieuwe eenheden, zoals b.v. de pantserregimenten, de parachutisten en de stoottroepen hun eigen gloednieuw insigne hebben gekregen en er prat op gaan.

WIE KAN DE LUITENANT-COLONEL VAN DE TELEGRAFIST ONDERSCHEIDEN ?

Voor de leek is het uiterst moeilijk zijn weg te vinden in al die kentekens en onderscheidingen. Hoe kun je weten met een artillerist of met een telegrafist te doen te hebben ? In de tijd toen de officieren nog pluimen, brede schouderstukken, vederbossen en gouden snoeren droegen, waren ze makkelijk te herkennen. Thans draagt de officier dezelfde uniform als de soldaat zijn graad is aangeduid op de mouw, de schouder of de halsboord.

In België krijgen de officieren sterren op het schild van hun vestkraag. Een onder-luitenant heeft er één, een luitenant twee en « drie sterren in de zonneschijn » (zoals in het wijsje dat je zeker kent), dat is de kapitein. Bij de hogere officieren worden de sterren onderlijnd; sterren en strepen dus.

In Nederland heeft de kapitein en de kapitein-ritmeester drie sterren, twee voor de eerste luitenant en één voor de tweede luitenant. De vaandrig of adjudant-onderofficier een eikel en de sergeant-majoor twee strepen.

De Franse onder-officieren dragen galons zoals de hogere officieren op de mouw of schouderstukken.

In het Engelse leger worden de insignes op de belegsels van het vest of op de schouder gedragen. De onder-officieren kregen sterren, de hogere-officieren kronen (één voor de majoor, een kroon en een ster voor de luitenant-colonel, een kroon en twee sterren voor de colonel).

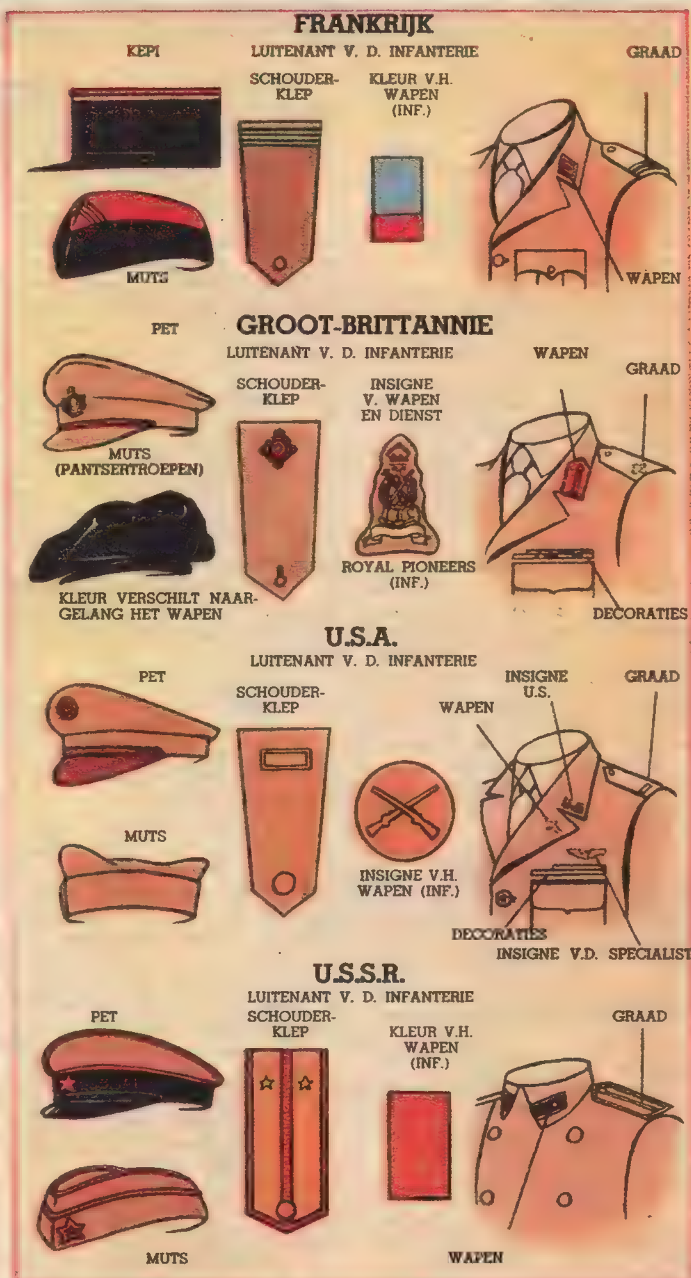
Op de jaskraag van de Amerikaanse soldaat staan alleen de twee gouden letters U.S. (United States). De verschillende graden zijn aangeduid door een metalen streep. De generalen kregen in alle legers hun sterren. Een brigadegeneraal heeft er twee, de divisiegeneraal draagt er drie, vier sterren zijn die van een generaal, die het bevel voert over een legercorps en vijf sterren draagt de generaal die een leger beveelt. Zij dragen hun sterren op de mouw, schouder en kepi.

In het Belgisch leger kennen we slechts twee hoofdofficieren nl. : de generaal-majoor met twee sterren en twee strepen en de luitenant-generaal met drie sterren en twee strepen.

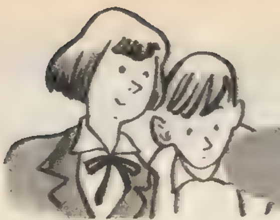
De Nederlandse generaal draagt vier sterren en een kruis (×), de generaal-luitenant vier sterren.

Vergissingen zijn lang niet uitgesloten ! In Groot-Brittannië en in de Verenigde-Staten is een vergissing niet erg, want de soldaat zegt niet tot zijn officieren « luitenant » of « kapitein », enz., maar heel eenvoudig « Sir », wat wil zeggen : mijnheer. Ook een generaal heet eenvoudig : Sir.

In ons land kan de soldaat het zich niet veroorloven « mijnheer » te zeggen tegen de kapitein. Hij zou denken dat je hem voor het lapje houdt en je de « doos » in draaien !

Het PLATINA-BEELDJE

Colerette, de beroemde detective, wordt door ras Lipari-Mahonen ontboden, daar men een platina beeldje heeft willen stelen. De detective gaat onmiddellijk...

WE moeten de onovertroffen Colerette verlaten en onze blikken wenden naar de villa «Tussen-twee-gevallen», gelegen drie mijlen verder aan de rand van het Zoniënwoud, waar de detective en zijn familie hun intrek hebben genomen.

In de tuin van de woning, helemaal in het groen verborgen, ontdekken we een hangmat en hierin ligt een jong meisje in diepe slaap verzonken. In haar hand houdt ze nog het afgepeuzeld geraamte van een kip. Dat is Marina, nichtje van «brein nummer één» en bijgenaamd Pompoen. Ze zou slapen en eten in alle eeuwigheid.

Jaak, haar broer, is twee jaar jonger. Hij pleegt van Marina te zeggen, dat ze slaapt wanneer ze niet eet en eet wanneer ze niet slaapt. Dat is echter overdreven, want ze heeft tussen die eet- en slaapkuren de tijd gevonden school te lopen, zes vreemde talen te leren en haar brevet in Jiu-Jitsu te halen met grote onderscheiding. Marina is 16 geworden. Jaak is klein, tenger, praat niet veel, doch maakt nu en dan bijtende, rake opmerkingen. Zijn aangezicht is scherp en hij heeft spleetogen. Hij heeft een passie voor wiskunde. Hij zou van 's morgens tot 's avonds cijferen en heeft aan deze hobby zijn bijnaam, Ypsilon, te danken.

Op het ogenblik, dat wij een kijkje nemen in het buitenverblijf van Colerette, is Jaak verdiept in de algebra. Onderwijl helpt hij, Sophie, de huishoudster, wol opwinden. De telefoon rinkelt en Jaak hoort de stem van zijn oom aan het andere eind van de draad. Het is de stem van Colerette wanneer hij opgewonden is. Naar loffelijke g e w o o n t e beantwoordt hij de vragen die hij stelt zelf:

— Hoe gaat het bij jullie? Ha, goed. Heeft de kanarie op tijd eten gekregen en werd de Oost-Indische kers begoten? Ja, dat werd gedaan...

— Oom, moet onze bagage over een uur kant en klaar zijn? onderbrak Jaak.

— Over een uur? Prachtig. Past als geknipt in mijn plannen. Maar zeg eens, snotneus, hoe weet je dat er te pakken valt?

— Wil je ons niet meer naar nieuwe avonturen mee nemen?

— Hoe weet je dat, voor de drommel?

— Het is heel eenvoudig, oompje, je hebt je stem «nummer twee bis», opgezet.

— Arme jongen, je redeneert en trekt conclusies die... maar kom, het heeft geen belang. Hoe dikwijls zal ik je nog moeten zeggen, dat je geen detective wordt in een handomdraai? Het is een gave. Voor één keer heb je echter juist geraden. We vertrekken nog heden avond. De bestemming... de bestemming... nu, dat vertel ik later wel. Tref de nodige maatregelen, over een half uur ben ik bij jullie.

— Zus, word wakker voor één seconde. De meester des huizes heeft getelefoneerd. We zullen spoedig aan het werk moeten gaan.

— Des te beter, antwoordde Marina, terwijl ze één oog opende, ik begin hier te roesten!

— Dat zou me verwonderen. In de zaak van de Londense haven was je echt prachtig. Je hebt bijna al de dwaasheden van «Slaat er naast» kunnen neutraliseren.

Wanneer ze alleen waren noemden ze hun oom «Slaat er naast». Het was een zinspeling op zijn aangeboren onhandigheid. Het wordt trouwens tijd dat we hier bekennen, dat de flair, de ongelooflijke scherpzinnigheid en de opmerkingsgeest van C o l e r e t t e slechts een legende waren; een legende waarvan hij het eerste slachtoffer was.

Zijn blikken vielen op een briefje dat onder de deur geschoven was...

Moest de beroemde speurhond aangewezen geweest zijn op zijn eigen licht, hij zou steeds achter het net hebben gevist. Het waren Jaak en Marina, die, achter zijn rug en zonder hierover een woord te reppen, de zaken, ook de moeilijkste, opknapten. Het moeilijkste van alles was beletten dat «brein nummer één» alles in de war stuurde. Hoe dikwijls waren de bandieten en de zwendelaars niet met een glimlach ontsnapt aan de netten door de beroemde detective gespannen? Ze raakten dan echter verzeild in de strikken van Marina en Jaak... Ze waren er niet trots om. Ze deden het natuurlijk en spontaan. De enige ambitie van Marina was slapen en eten terwijl Jaak 's enige droom was zoveel mogelijk vierkantswortels trekken!

Door een combinatie van het gehoor en de probabiliteitsberekening had Jaak een taal uitgevonden die alleen door hem en zijn zuster begrepen werd. De taal bestond uit het fluitend nabootsen van de klank der lettergrepen.

«Maaissssapee» betekende: «Man is gewapend»; «Sssaatttaawwaa» wou zeggen: «Neem Slaat er naast uit wandelen!»

In een oogwenk hadden de twee hun koffers gepakt. Toen ze de laatste sloten, kwam «brein nummer één» binnen.

— Kinderen, zei hij terwijl hij de zweetparels van zijn voorhoofd wreef, ik zie de bekroning van heel mijn loopbaan naderen... Maar, waarom zou ik het jullie uitleggen? Jullie begrijpen er toch geen snars van.

— Iieezzaa, floot Jaak (een dievenzaak).

Hij had trouwens de handboeien horen rammelen in de zak van zijn oom, welke deze instrumenten steeds in zijn revolverzakje stak, wanneer het om diefstal ging.

— Eeeeeioossee, (hij heeft een rijkelijk voorschot gekregen) floot Marina want ze had gemerkt dat de vestzak van detective gevuld was.

— Hou op met dat gefluit! Jullie maken me zenuwachtig! Het is wel de moeite twee beschermelingen te hebben die zich absoluut niet aan je werk interesseren! Nu, dat doet er niet toe! Ik zal jullie kort en bondig van de zaak op de hoogte brengen. Een rijke heer uit Abessinië heeft mijn hulp ingeroepen. Hij bezit een schat die internationale dieven heeft gelokt. Maar, wees gerust, ik kom! Ik ga dadelijk naar het slagveld. Andere detectives vermommen zich bij middel van opvallende kleren en valse snorren. Ik hoef slechts mijn gezichtsuitdrukking te veranderen. Bekijk me: Ik ben lord Pittwit.

Colerette blies z'n wangen op, bracht zijn wenkbrauwen in de war, streek zijn haar over het voorhoofd en sloeg de ogen omhoog.

— Zo ben ik absoluut onkenbaar, fluisterde hij.

— Geweldig! Fantastisch! antwoordden Marina en Jaak.

— Zijn de koffers klaar? Vooruit dan!

Pittwit zei dit met het echte, Britse accent van de man die geen woord Engels kent.

— Jij volgt ons, sprak hij tot Sophie.

— Vergeet Colonel niet in zijn mandje! voegde Marina eraan toe.

Op het ogenblik dat Colerette met vorstelijke allures de deur uitging, vielen zijn blikken op een briefje dat onder de deur geschoven was. Hij raapte het op en las: «Meng je niet in de zaken van de Ras of we maken je een kopje kleiner!»

— Kinderen, riep hij, zonder het Pittwit-accent, dat wordt een onderzoek mijn naam en faam waardig. Dit briefje bewijst dat het een hoogst belangrijke zaak is.

Volgende week:

Het wonder van Gondar gaat op wandel!

BEN JE REEDS LID VAN DE KUIFJE'S CLUB?

PROFICIAT indien je het bent! Waarop wacht je indien je nog geen lid bent van onze grote familie? Wat je daarvoor doen moet? Ons je naam en volledig adres meedelen evenals je geboortedatum. Voeg er tien francs bij indien je geen abonnement hebt. Ben je abonné, dan krijg je de lidkaart gratis. Voeg er 10 frs. (in postzegels) bij om het mooie kenteken te bekomen.

GEHEIME BOODSCHAPPEN VOOR DE LEDEN VAN DE CLUB

B	W	A	W	E	I	E	E	R	O
N	A	P	H	R	A	S	G	N	K
D	A	E	A	E	N	E	O	N	L
N	D	G	W	P	E	I	R	N	E
D	N	T	V	E	G	A	E	K	R
N	V	R	E	Y	K	S	U	S	E
A	I	N	F	D	G	A	N	T	J
I	T	T	N	E	E	O	N	E	D
N	E	N	O	V	D	Y	P	E	G
N	R	I	Y	E	F	S	R	T	J

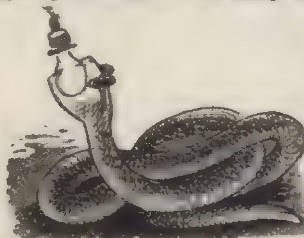
CIJFERBOODSCHAP

5 - 12 - 6 - 13 - 6 - 1 - 6 - 1 - 5 - 12 - 6 - 6 - 7
13 - 6 - 6 - 1 - 14 - 12 - 1 - 5 - 6 - 1 - 21 - 9 - 9
7 - 6 - 6 - 1 - 4 - 1 - 5 - 6 - 7 - 24 - 6 - 7 - 22
9 - 9 - 1 - 8 - 9 - 19 - 6 - 1 - 24 - 9 - 9 - 7 - 4
14 - 6 - 7 - 3 - 6 - 13 - 7 - 9 - 9 13 - 1 - 4 - 13
24 - 9 - 10 - 21 - 6 - 6 - 7 - 3 - 4 - 15 - 5 - 6 - 1
14 - 6 - 7 - 1 - 6 - 21 - 6 - 1 - 11 - 4 - 21 - 6 - 1
4 - 4 - 11 - 12 - 1 - 9 - 9 - 1 - 21 - 6 - 7 - 11 - 12
1 - 13 - 14 - 4 - 4 - 7 - 6 - 6 - 1 - 22 - 7 - 12
17 - 18

SLANGEN MET EEN THERMOMETER

VELE natuurkundigen hebben zich reeds afgevraagd hoe een slang haar prooi ontdekt, daar ze slecht ziet en niet goed hoort. Op de kop heeft de slang en klein groefje en zelfs ervaren vorsers wisten niet waarvoor dit diende.

Thans verklaren twee geleerden, dat dit groefje een thermometer is waarmee de slangen de warmte, die ieder levend wezen in hun nabijheid uitstraalt, voelt. Om dit te bewijzen namen ze twee electrische lampen van 25 watt en wikkelden beide lampen in enkele doeken. Ogenschijnlijk waren beide lampen dus precies hetzelfde. Een ervan werd nu aangekoppeld aan een electrische leiding en de andere niet. Ogen en oren van Boa's en ratelslangen werden zorgvuldig bedekt. Men liet de koude lanmp boven de kop van de slangen pendelen, de slangen roerden niet. Hing men nu de warme lamp één ogenblik boven de kop van een slang, op een afstand van 25 tot 30 centimeter, richtte ze zich dadelijk op en trachtte de lamp te vatten. Legde men de warme lamp op een zekere afstand van de slangen, kropen ze allemaal in die richting. Liet men nu ogen en oren vrij, maar bedekte het groefje, had geen enkele slang interesse noch voor de koude, noch voor de warme lamp. Op een afstand van 30 centimeter kan een slang een temperatuur van 2/10 van een graad waarnemen.

De avonturen van Kwik en Flupke

DE VERRASSING

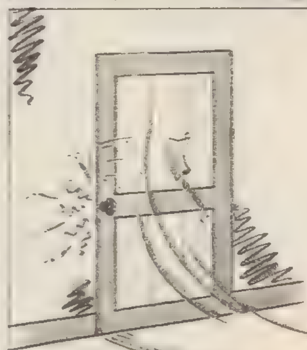

HOE KLEINE BEER,

GEILLUSTREERD DOOR PAUL CUVELIER

RECHTOP voor zijn wigwam en met neergeslagen ogen aanhoorde Kleine Beer het standje dat zijn grootvader, Oude Beer, hem gaf.

— Je bent reeds twaalf jaar en tot niets goeds in staat! Gisteren moest je op de paarden letten, en wat deed je?... Je ging spelen en liet de paarden aan hun lot over. Dat had ons enkele mooie dieren kunnen kosten, te meer daar onze beste krijgers op jacht zijn.

Kleine Beer was beschaamd. Hij keek naar zijn tenen en durfde de blik niet opslaan.

— Denk er steeds aan, dat je een Sioux bent, en dat een Sioux eerst en vooral zijn plicht doet!

— Ik zal het nooit meer vergeten, grootvader, beloofde Kleine Beer.

Oude Beer bekeek zijn kleinzoon minder streng, en met een geheimzinnig lachje op de lippen, haalde hij onder zijn brede mantel een boog te voorschijn.

De ogen van Kleine Beer schitterden.

— Ik ben er zeker van dat je een dappere Sioux zult zijn, en daarom heb ik voor je verjaardag een boog gemaakt.

Kleine Beer had van vreugde kunnen huilen. Zelfs de dapperste krijger van de stam zou het als een eer beschouwen een boog, gemaakt door Oude Beer, ten geschenke te krijgen.

— Dank je! Dank je! Grootvader! juichte Kleine Beer.

— Morgen zullen we je boog beproeven, zei grootvader.

★

Nog nooit had de nacht Kleine Beer zo lang geschenen. Lang vóór de zon aan de hemel stond, was hij reeds op de been. Hij hurkte neer voor de wigwam van zijn grootvader, en hield geen oog van de tentopening af. Ondanks het feit dat hij zijn ongeduld haast niet bedwingen kon, bleef hij onbeweeglijk zitten, zoals het een echte Sioux past.

Plotseling hoorde hij een zacht geroffel. Hij spitste de oren en spande zijn boog. Het geluid naderde.

GROTE BEER WERD

Het was een paard dat in volle galop naar het dorp toekwam. Daar er slechts grijsaards en kinderen in de wigwams waren achtergebleven, deed het geluid van de naderende ruiter iedereen opschrikken. Oude Beer stond reeds naast zijn kleinzoon, zonder dat deze laatste hem had horen komen.

Daar verscheen de ruiter aan de zoom van het woud. Het was Regen-Gezicht, een van hun krijgers die op jacht getrokken was, twee dagen geleden. Wat mocht dat betekenen?

— De Pawnee's hebben ons aangevallen nabij de canyon in het hoge riet, schreeuwde Regen-Gezicht. We zijn niet talrijk genoeg om de aanval af te slaan, ik ga onze broeders waarschuwen.

— De andere Siouxstammen wonen een dagreis van hier. Hun hulp zal te laat komen, antwoordde Oude Beer.

— Dat is onze enige kans op redding, wierp Regen-Gezicht tegen.

— Het is waar, m'n broeder. Op ons hoef je niet te rekenen. In heel het dorp zijn er nog slechts drie oude krijgers en kinderen. Alles wat ik doen kan, is je een ander paard geven. Je rijdier schijnt volledig uitgeput.

Kleine Beer bekeek Regen-Gezicht. Hij was zo moe, dat hij zich nauwelijks overeind kon houden.

— Laat mij gaan, grootvader, vroeg Kleine Beer.

— Je zou er nooit komen!

Regen-Gezicht sprong op het paard dat men hem bracht en was na enkele ogenblikken uit het gezicht verdwenen.

Oude Beer wandelde onrustig voor zijn wigwam op en neer. Van boogschieten zou niets meer komen, dat begreep Kleine Beer wel.

— Breng mijn paard, riep de grijsaard plotseling. Ik wil weten wat er aan de rivier gaande is. Misschien doet de Grote Geest me het middel aan de hand om onze broeders te helpen.

Kleine Beer rende naar de paarden en keerde terug met twee rijdieren aan de teugel.

— Laat me meegaan, grootvader. Misschien heb je wel een bode nodig?

De oude aarzelde even; dan zei hij stil:

— Dat is juist. Kom!

Juichend van vreugde sprong Kleine Beer te paard en volgde zijn grootvader. Honderd vragen had hij willen stellen, maar hij waagde het niet Oude Beer te storen in zijn overpeinzingen.

De zon stond reeds laag aan de kim toen ze de rivier bereikten. Oude Beer steeg af en gaf zijn kleinzoon teken hetzelfde te doen. Ze bonden hun paarden aan een boom vast en slopen toen heel stil voort.

— Maak geen gerucht want we zijn vlak bij de canyon!

Deze waarschuwing was overbodig. Kleine Beer wist hoe men op verkenning moest gaan, en geruisloos als een slang sloop hij achter Oude Beer aan.

— Als we nu eens gerucht maakten, grootvader? De Pawnee's zouden denken dat er een heel leger aankomt en de canyon ontruimen.

— De Pawnee's zijn niet zo dom, Kleine Beer! Blijf nu hier. Ik ga nog een eind verder om beter te kunnen zien.

— En indien je een bode nodig hebt, grootvader?

Kleine Beer wou absoluut bij zijn grootvader blijven en deze gaf nogmaals toe.

— Goed, maar vlucht bij het minste gevaar, begrepen!

Heel stil slopen ze voort, en toen Oude Beer eindelijk bleef staan, leek het Kleine Beer of ze uren aan een stuk geslopen hadden. Ze klommen voorzichtig op een kleine heuvel, vanwaar ze de vlakte en de rivier konden zien die daar rustig stroomde. De Pawnee's lagen aan de overkant van de rivier en maakten zich gereed voor de strijd.

— Zie je ginds die rivierengte? Daar zullen ze de canyon oversteken; dat is trouwens de enige plaats waar het hen zal gelukken. Indien onze broeders geen hulp ontvangen, zullen ze het onderspit moeten delven.

— Dan hebben we geen minuut meer te verliezen, grootvader, antwoordde Kleine Beer. Zijn bloed kookte en indien Oude Beer er niet geweest was, zou hij alleen op de vijand zijn losgestormd.

Oude Beer schudde het hoofd en zei:

— Regen-Gezicht keert misschien vlug terug met onze stamgenoten, maar ik vrees dat hij te laat zal komen...

Onrustig keek Kleine Beer naar de overkant van de canyon waar de Pawnee's steeds talrijker werden. Het zou niet lang meer duren, eer hun oorlogskreet over de vlakte zou rollen.

— Grootvader, de wind waait in hun richting, als we het riet eens in brand staken? Ze moeten dan vluchten of verbranden!

— Goede idee, jongen, indien de rivier er niet was! Het vuur zal doven aan de oever.

— Helaas! zuchtte Kleine Beer.

Een paar ogenblikken later, stak hij echter zijn boog in de hoogte en riep:

— Ik heb het gevonden! We schieten brandende pijlen in het riet aan de overkant!

— Je bent een echte krijger, zei Oude Beer fier. Ja, dat doen we.

Bliksemsnel verzamelden ze een bundel droog riet en dorre grashalmen en maakten daarvan kleine balletjes die ze aan de punt van pijlen staken. Op de plaats waar ze stonden, verwijderden ze zorgvuldig alle dorre takken en iedere door de zon verbrande grashalm om te verhinderen dat ze aan hun kant brand zouden stichten.

Oude Beer nam zijn vuursteen en ontstak een bundel gras. Een vlam sloeg op. De Roodhuiden hielden hun pijlen in de gloed, spanden hun boog en twee pijlen zoemden door de lucht...

De lichtjes van hoop die in de oude ogen van de grootvader tintelden doofden uit met de vlammende pijlen die beide in het water terecht kwamen. Ze zouden er niet in slagen tot aan de overkant te schieten.

Het was te ver; zijn arm was oud en stram en Kleine Beer had nog geen kracht genoeg om de pijlen zo ver te mikken...

De Pawnee's hadden hun vijanden opgemerkt en een regen van pijlen kwam neer op de plaats waar Oude en Kleine Beer verscholen zaten.

Oude Beer onderdrukte een kreet van pijn en liet zijn boog zakken. Een pijl had zijn hand doorboord.

— Ik kan mijn boog niet langer houden, Kleine Beer. We moeten vluchten!

Maar de jongen luisterde niet. Hij had een nieuwe pijl ontstoken en nogmaals spande hij zijn boog...

Gespannen en angstig volgden de beide Sioux de pijl met de ogen en zie, hij was aan de overkant te midden van het droge, bruine riet terecht gekomen en reeds schoot een hoge, rode vlam op. De Pawnee's snelden toe om het vuur te doven, maar het was reeds te laat. Aangewakkerd door de wind breidde het vuur zich snel uit en de aanvallers moesten het veld ruimen. De rook maakte de paarden bang, ze steigerden, rukten zich los en vluchtten het woud in.

Van alle kanten laaide het vuur nu hoog op en de Pawnee's moesten zich verder en verder terugtrekken.

Oude Beer kon z'n ogen niet geloven. Vol genegenheid en fierheid bekeek hij z'n kleinzoon en zei ontroerd:

— Je hebt onze krijgers gered. Voortaan zullen we je Grote Beer heten.

Maar de jongen volgde met zoveel aandacht de bewegingen van de Pawnee's en de Sioux dat hij de woorden van zijn grootvader niet eens gehoord had.

— Maar zullen onze broeders uit het vuur blijven? vroeg hij.

— Natuurlijk. Ginds zijn er alleen rotsen en die branden niet!

De jongen voelde zich opgelucht: zijn broeders zouden ongedeerd terug naar hun wigwams keren! Hij trachtte juist de gewonde hand van zijn grootvader te verbinden, toen de Sioux te voorschijn kwamen en naar Oude Beer liepen.

— Oude Beer, jij hebt ons het leven gered! De Grote Geest zal je zegenen!

— Neen, ik heb jullie niet gered. Ik werd gewond aan de hand en kon mijn boog niet meer spannen, het is Grote Beer die het riet in brand stak en de Pawnee's op de vlucht dreef.

De krijgers keken elkaar vragend aan, want ze kenden Grote Beer niet.

— Grote Beer? Wie is dat?

Oude Beer lei zijn hand op de schouder van zijn kleinzoon met de woorden:

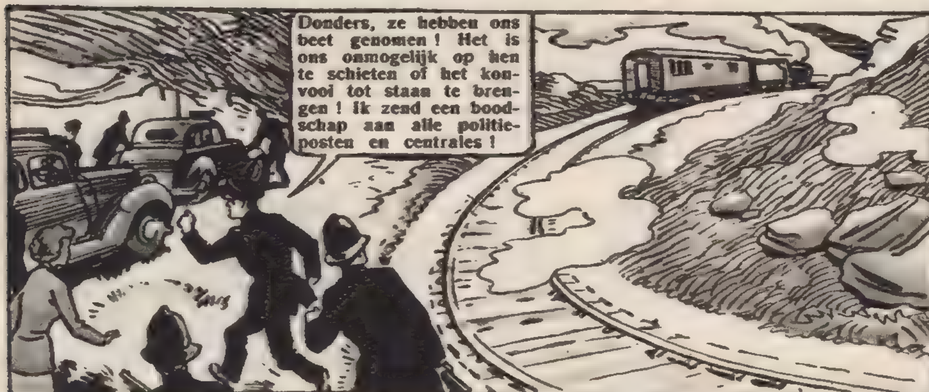
— Een jongen die een pijl tot aan de overkant van de canyon kan schieten is te groot om nog Kleine Beer genoemd te worden. Voortaan noemen we hem Grote Beer. Hij is een rasecht krijger!

Grote Beer kleurde van vreugde. Hij drukte zijn boog tegen de borst en keek nog even naar de vlakte, waar het vuur, dat hij ontstak, nu langzaam stierf.

SPOORWEG- -PIRATEN

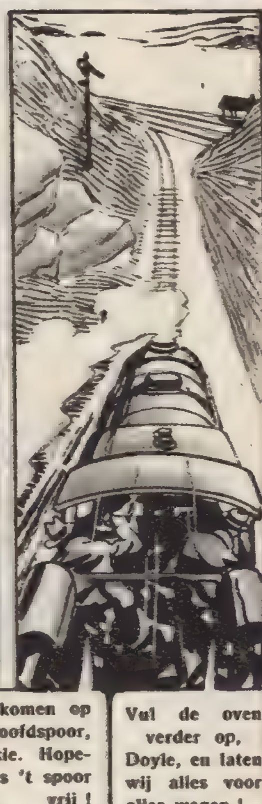
Sexton Blake en Tinker werden door de spoorwegpiraten gevangen genomen. Ontdekt door de politie, verlaten de bandieten hun basis met een locomotief, waarop ze de detectief en zijn vriend hebben vastgebonden...

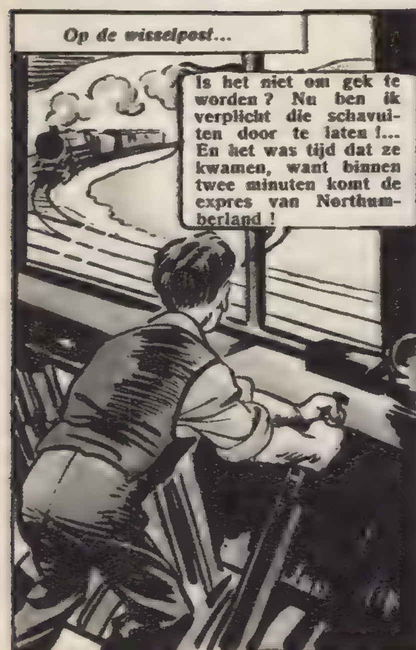

... brengt de telefoonlijn van centrale tot centrale 'n angstwekkende boodschap.

Stop alle verkeer op de lijn naar Londen. — Sexton Blake in gevaar vooraan op een locomotief vastgebonden. — Stop alle verkeer. — Het spoor moet vrij blijven...

(Wordt voortgezet.

EEN DAG OP DE REDACTIE

Generaal Alcazar zei eens: Wil je weten hoe het met het moreel van je troepen gesteld is, deel hun leven.

Ik heb zijn theorie in practijk omgezet en heb een hele dag op de redactie van Kuifje doorgebracht.

8 u. 45. De verkeersagent op de hoek van de Lombaard- en de Zuidstraat schrikt plotseling op. De stilte wordt gestoord door het voorbijsnellen van een Citroën 15 PK. Het is de directeur van het blad. Na hem volgen een lichtgrijze Citroën, een Renault 4 PK. en een Packard van het jaar 1928!

Daarop blinkende fietsen, enkele medewerkers die zich inspannen uit de eivolle tram te geraken en anderen die kalm te voet komen. De agent kent die processie. Op mijn beurt stap ik binnen in het hoge, moderne gebouw van de Lombaardstraat en een lift brengt me naar de tweede verdieping waar de redactie gevestigd is. Mooie, ruime kantoren, grote vensters, heldere muren.

Ik hoor de telefoon rinkelen, het getik van een schrijfmachine en klop aan een glazen deur.

— Binnen! wordt er geroepen.

— Ik ben kapitein Haddock, zeg ik.

Dat was overbodig. Ik ben in de grote tekenzaal terecht gekomen en de tekenaars kennen me reeds lang. Ik was van harte welkom, zegden ze, maar ze bogen zich meteen opnieuw over hun werk. De ene tekende humoristische illustraties voor een « Vier Windstreken » en de andere penseelde met engelengeduld een prachtige titel over drie kolommen. Plotseling schrik ik me haast een bult. M'n haren rijzen ervan te berge. Wat betekent dat gebulder?

De tekenaars halen flegmatiek de schouders op. « Niets bijzonder. Een redacteur krijgt een telefoontje van een tekenaar. »

— Dat is toch geen reden om...

— Die tekenaar meldt eenvoudig dat hij met zijn werk niet klaar komt op de vastgestelde datum.

— Is dat zo erg?

— Ja, want nu moet de drukkerij « zoet gehouden worden » tot de tekenaar klaar is. Ze hebben ons nog nooit in de steek gelaten, al vergeten ze wel eens de datum waarop hun tekeningen moesten afgeleverd worden. Maar artisten...

ONS EERSTE NUMMER

VIJF jaar (260 maanden, 43.824 uren) is het geleden dat het allereerste nummer van ons blad van de pers kwam. De verzamelaars zoeken het eerste nummer binnen en buiten de grenzen, maar wie het heeft, staat het niet af.

Wij bladeren langzaam, haast pieteitsvol, de bladzijden om. Er zijn er slechts twaalf. De omslag werd getekend door Hergé: Kuifje, Bobbie en Haddock in de Zonnetempel. Bladzijde twee: de eerste brief die Kuifje aan zijn lezers richtte. « Donderdag is voortaan voor jullie de beste dag van de week », schreef hij en zo is het reeds vijf jaar lang. De dag van Kuifje is de beste dag voor de jeugd. Bladzijde drie: De eerste plaat van de fantastische avonturen van Corentin, getekend door Paul Cuvelier. De eerste roman was « Planeten voeren oorlog », door H.G. Wells, door illustraties van Edgard-P. Jacobs. In het midden, over twee bladzijden in kleurendruk « De Zonnetempel », het prachtig verhaal dat jullie zolang in ademloze spanning hield. Verder vinden we kapitein Haddock, die ons wegwijs maakt op zee, en dan « De vier Heemskinderen », die meer dan duizend jaar geleden in een somber slot in de Ardennen woonden. Het is Jacques Laudy die het ons vertelde in woord en beeld. Een spannend verhaal over piraten en fabelachtige schatten op verlaten eilanden. Op de laatste pagina: Olrik, de demon! Ik hoef zeker niet te zeggen door wie « Het Geheim van de Zwaardvis » (het was toen nog visch) getekend was.

Sedertdien heeft Kuifje niet alleen meer bladzijden en helden gekregen, ook onze vriendenkring is van jaar tot jaar groter geworden.

— Is dat ook een artist? vraag ik met een knipoog in de richting van de man die binnenkomt: lange neus, kleine bril, jongensachtige, innemende lach en lange benen...

Aan de trillende mondhoeken van de tekenaar merk ik, dat 'k de bal lelijk mis geslagen heb.

— De hoofdredacteur en artist op zijn manier, fluistert de tekenaar.

— Hoezo?

— Wel, als er één man is die z'n kalmte bewaart, ook al staat de boel op z'n kop, is het de hoofdredacteur. Hij wil de tijd nooit vooruit lopen, gunt de tekenaars hun zondagsrust, weet de drukkerij altijd te paaien. « God schept de dag en Tijl leeft nog », zegt hij. Het enige wat hij soms vergeet, is de benzine voor z'n wagen...

De hoofdredacteur en de invormer staan over de proefbladen van het nieuwe nummer gebogen. Ik vind ze prachtig, maar beide heren zijn erg moeilijk: « Te veel verf! Geen kleur genoeg! Het wit is niet wit en het zwart is grijs, enz..., enz... Mijn hoofd duizelt er haast van.

Ik ga een deur verder. Neen, je kunt er niet verloren lopen, want aan alle deuren hangen keurige boorden die de bezoeker vertellen, wie er zich aan de andere kant bevindt.

In de gang staan Jacques Laudy en Martin. Ze praten over Middeleeuwse wapenrustingen en de laatste autowedrennen. Ik hoor onbedaarlijk lachen en steven er met grote passen op af... « Secretariaat », lees ik en open resoluut de deur: Het is Willy Vandersteen die zich boven op een stapel boeken en papieren heeft gezet (het secretariaat weet geen blijf met al de paperassen) en de volgende avonturen van Lambik vertelt met aangepaste mimiek en nodige gebaren. Ik lach me haast krom...

De achterkant van het appartement is het rijk van de administratie en het hoofdkwartier van de Kuifje's bons. Aan lange tafels, pakken kleine, vlugge handen zonder ophouden geschenken in voor de duizenden verzamelaars. Alle dagen worden er grote postzakken leegeschud met honderden brieven en pakjes vol bons. De tijd vliegt en ik hoor uit de torenklok van de Grote Markt zes zware slagen dreunen. Nu reeds? Ik haast me de deur uit en loop pardaf tegen Bob Demoor die met zijn tekenplaten onder de arm de trap opstevent (liften zijn niet vlug genoeg voor zijn temperament).

Terwijl ik dit schrijf, voel ik nog de koortsachtige bedrijvigheid die op de redactie van ons blad heerst en zie ik nog die prettige, opgeruimde gezichten. Duizend bommen en granaten, dit was niet mijn laatste bezoek. Dus tot kijk!

Kapitein HADDOCK.

VERBAZENDE CIJFERS

● Om « Kuifje » te drukken (Nederlandse en Franse uitgave) werd er in vijf jaar 20.110.100 kg. papier verbruikt, genoeg om een oppervlakte van 18.501.000 m2 te beleggen.

● Moest men al de Kuifje's die sedert 1946 verschenen zijn, op een stapel leggen, zou men een zuil van twee kilometer (1.976 m. om juist te zijn) hoogte bekomen.

● Een man zou om de weekbladen, gepubliceerd in de afgelopen vijf jaar, alléén te maken gedurende 226 jaar ononderbroken moeten werken.

● De arme corrector heeft sedert het ontstaan van het blad zijn ogen blind gestaard op 24.669.000 typografische tekens.

● Om al de Kuifje's aan de lopenden band (dus zonder onderbreking) te drukken zou de rotatiepers gedurende 9.880 uren moeten lopen d.w.z. een jaar, een dag en 16 uren, à rato van 24 uren per dag.

● Wij ontvingen in vijf jaar rond de 135.000 brieven van lezers...

NIEUWE AANWINSTEN SEDERT 1946

April 1948: Hassan en Kaddoer; September 1948: Lambik, Suske en Wiske. In September verscheen ook Alex voor het eerst. Meester Mus kwam in Februari 1950; Enak in April 1950 Barelli in Juli 1950 en Moreau in Augustus 1950.

KUIFJE's GANZENSPEL

KUIFJE'S GANZENSPEL wordt met twee dobbelstenen gespeeld. Men werpt de teerlingen en mag zoveel vakjes opschuiven als men punten gegooid heeft. Maar, opgelet voor de 9! Indien je bij het **begin van het spel 9** gooit d.w.z. met één teerling 6 en met de andere 3, mag je opschuiven tot vakje 26. Wierp je met een teerling 5 en met de andere 4, mag je op slag naar vakje 53 verhuizen!

In **vakje 6** kom je aan de brug. Kuifje stapt er voorzichtig over en schijnt iemand te zoeken. Wie? Hij zoekt kapitein Haddock die in **vakje 12** bijna verdrinkt. Wanneer je in **vakje 12** terecht komt, help je de kapitein en blijft er tot een ander speler je plaats inneemt.

Vakje 14. — Halt! Je mag het landschap bewonderen van op de toren en dan braaf terugkeren naar **vakje 11**.

Vakje 19. — Pech! Jansens heeft lekker gegeten, maar kan de rekening niet betalen, want hij vergat zijn portefeuille. Help die goeie detective uit de nood en blijf er tot een ander speler je komt redden en je plaats inneemt.

Vakje 23. — Waarom zijn de detectiven zo opgewonden? Ze zijn het spoor van professor Zonnebloem bijster. Jij bent natuurlijk veel slimmer dan de dectectiven en je mag naar **vakje 62**.

Vakje 31. — Een put! Indien je er in valt moet je wachten tot een medespeler je een helpende hand reikt en je plaats inneemt.

Vakje 42. — Jansen en Janssens hebben weer moeilijkheden. Zij zijn verdwaald en zoeken sedert uren uit het doolhof te geraken. Zet hen op de goeie weg en keer dan terug naar **vakje 35**.

Vakje 49. — Ditmaal zit Kuifje in nesten, help hem uit de nood en keer terug naar **vakje 47**.

Vakje 52. — Waarom zit Kuifje in het gevang? Dat moet een gerechterlijke dwaling zijn! Keer terug naar **vakje 46** en je zult weten wie die vergissing beging!

Vakje 58. — « De Grote Kraakvis mag me kraken! » roept ridder Hadocque, « ik hou niet van die kapersvlag! » Jij zult er nog minder van houden, want... je moet het spel van **vakje 1 af** opnieuw beginnen.

Indien je eerst in **vakje 63 komt**, heb je gewonnen! Zo je echter méér punten gooit dan nodig, moet je terug achteruit. Voorbeeld: Je staat in **vakje 59** en gooit 9, dan ga je tot nummer 63 (dat zijn vier punten en dan keer je terug tot **nummer 58** (vijf punten) en je valt, helaas, op de doodskop!

Wanneer je in een vakje staat (om het even welk vakje) en de speler die na je komt werpt een aantal punten, waardoor hij in het hetzelfde vakje terecht komt, moet je achteruit. Je moet dan het vakje innemen dat je vriend zojuist verlaten heeft.

En nu veel pret en veel geluk!

KONDEN TWEE SOLDATEN PEARL HARBOR REDDEN?

EEN HISTORISCH RELAAS DOOR RAOUL CRABBE — ILLUSTRATIES VAN ALBERT WEINBERG

OP 7 December 1941 vielen de Japanners de Amerikaanse vloot aan, die voor anker lag te Pearl Harbor, de Amerikaanse vloot- en luchtbasis op het Hawaïeiland Oahoe, gelegen in de Stille Oceaan, ten Zuiden van de Kreeftskeerkring. De aanval kwam onverwachts en de val van de zogenaamd oninneembare vesting ging als een schok door Amerika en heel de wereld. Over de laatste uren vóór de Japanse aanval weet men niet veel.

RADAR VERRAADT DE JAPANSE ESCADRILLES

Pearl Harbor bezat zijn radarinstallatie nog maar pas enkele dagen en generaal Short, de kommandant van het garnizoen, had bevolen dat ze iedere dag van vier tot zeven uur 's morgens zou gebruikt worden. Deze uren werden inderdaad als de gunstigste aanzien voor een verrassingsaanval. Zoals iedere dag waren de radarspecialisten ook Zondag 7 December op post. Er gebeurde niets en om zeven uur verlieten ze allen de apparaten. Neen, niet allen! De soldaten Loccard en Elliott vonden dat ze de techniek van hun apparaten nog niet voldoende beheersten en ze zouden die vrije Zondagvoormiddag benutten om door te dringen in al de radargeheimen.

Loccard zat voor zijn apparaat en ontdekte om 7 u. 2 een escader, dat zich op 132 mijlen (of ongeveer 250 km.) ten Noord-Oosten bevond. Loccard kon zijn ogen niet geloven en riep zijn vriend te hulp. Elliott nam plaats voor het toestel en bekwam dezelfde uitslag. De soldaten beproefden het twee, drie maal, telkens met hetzelfde resultaat. Ze wisten beiden dat er op dit ogenblik geen Amerikaanse vliegtuigen waren opgestegen en de formatie, die zij ontdekt hadden, was veel groter dan een gewoon verkenningsescadrille. Loccard en Elliott waren er van overtuigd dat er iets abnormaals gebeurde en besloten de Centrale Post te verwittigen.

De luitenant, die de morgenoefeningen had geleid, wou juist het gebouw verlaten, toen de telefoon rinkelde.

— Hallo? Wat is er gaande? Je hebt immers gedaan en je bent vrij!

— Weet ik, maar Loccard en ik zijn gebleven en wij hebben vliegtuigen ontdekt!

— Vliegtuigen? Onmogelijk. Er is geen enkel toestel opgestegen!

— Loccard en ik hebben nochtans klaar en duidelijk een formatie gezien.

— Indien jullie juist gezien hebben, zijn het waarschijnlijk de nieuwe escadrilles die ons uit Californië zouden gestuurd worden... Wat? Niet die richting? Ze waren wellicht verplicht van de gewone route af te wijken, ten gevolge van het hevige onweer vorige nacht!

Elliott zwijgt een ogenblik, dan stelt hij de vraag die reeds verschillende minuten op zijn lippen brandt:

— Zouden het geen Japanners kunnen zijn?

— Japanners? Maar die zijn toch in bespreking te Washington! Ik hoorde het zoëven nog in de radio. Ik vind het opperbest, dat jullie verder werken, maar laat jullie verbeelding niet op hol slaan!

De soldaat wilde nog een vraag stellen, maar de officier had reeds afgehaakt.

— Verduiveld! riep Elliott, als we dan werkelijk zó dom zijn, zouden we er beter aan doen onze spullen bij mekaar te nemen!

— Kom, laat ons nog eens kijken, antwoordde Loccard, ik zou eens willen weten of onze verbeelding nog altijd « op hol » is?

Brommend namen de soldaten

weer plaats aan hun toestellen en opnieuw verscheen de vliegtuigformatie duidelijker zelfs dan voorheen.

— Zeg wat je wil, fluisterde Elliott, maar ik voel dat het de Jappen zijn !

De beide soldaten werden ongerust. Wat moesten ze doen ? De luitenant opnieuw opbellen ? Och, hij was reeds weg. Er was niemand op de Centrale Post en ze voelden bovendien weinig lust zich voor kaffers te laten uitschelden.

Neen, veel geluk hadden Loccard en Elliott niet. Welke Amerikaan kon er geloven aan een aanval ? Ze waren immers nog niet in oorlog ! Het is zo dat de Japanners, ondanks het feit, dat ze door de radar ontdekt waren, zonder enige hindernis tot boven het Amerikaanse steunpunt geraakten en een vloot met Zondagsrust konden aanvallen.

DE LAATSTE KANS

Een schildwacht liep op en neer voor de ingang van het vliegveld, waar meer dan drie honderd vliegtuigen waren opgesteld. Plotseling ziet hij zwarte stippen aan de horizon. Een escadrille ? Waarachtig ! Hij klopt aan de deur van de post en roept :

— Sergeant, vliegtuigen !

De sergeant wrijft zich de ogen uit en springt uit bed. Hij vraagt :

— Vliegtuigen ? Waar ?

— Ginds ! Die zwarte stippen !

— Ik zie niets !

— Ze verdwenen achter een wolkenbank... Daar, daar zijn ze opnieuw ! Zie je ze nu ?

— Ja ! En wat zou dat ?

— Ik weet het niet. Kunnen het geen Jappen zijn ?

De sergeant lachte uit volle borst.

— Jappen ? M'n beste kerel, weet je hoeveel kilometer Japan van hier ligt ? Er is geen vliegtuig ter wereld bekwaam om in één trek van Japan tot Pearl Harbor te vliegen. Het zijn zeker onze nieuwe escadrilles die uit San-Francisco komen !

De sergeant gaat zijn barak weer binnen, steekt een sigaret op en haalt zijn scheergerief te voorschijn. Het is zeven uur vijf en dertig minuten.

— Zou ik de officier van wacht niet verwittigen ? denkt hij. Ach kom ! Ik kan de officier toch niet wekken om hem te zeggen dat onze eigen vliegtuigen aangekomen zijn ! Zodra ze willen landen, zullen ze ons trouwens zelf wel langs de radio verwittigen.

De schildwacht loopt intussen met zijn neus in de lucht op en neer. Hij is er niet gerust in : ze zijn toch zo talrijk !

Zeven uur en vijf en veertig minuten. De sergeant fluit een deuntje, terwijl hij z'n gezicht zorgvuldig inzeept.

— Nog steeds geen bericht van onze vliegtuigen ? Duurt toch lang. Zou Jimmy gelijk hebben ? Maar van welke geheimzinnige basis mogen die Jappen dan wel opgestegen zijn ? De veronderstelling van Jimmy is dwaas, maar toch...

Zo overweegt de sergeant, terwijl hij zich vlug scheert. Hij wil zekerheid over die toestellen en belt de luitenant op :

— Er zijn vliegtuigen aan de horizon !

— Hebben ze reeds een boodschap uitgezonden ?

— Neen, en dat lijkt me erg verdacht. Zouden we alarm blazen ?

— Alarm ? Je bent gek, ouwe jongen ! Verwittig in ieder geval de Centrale Post van het vliegveld.

De sergeant kijkt op zijn polsuurwerk : zeven uur vijftig minuten.

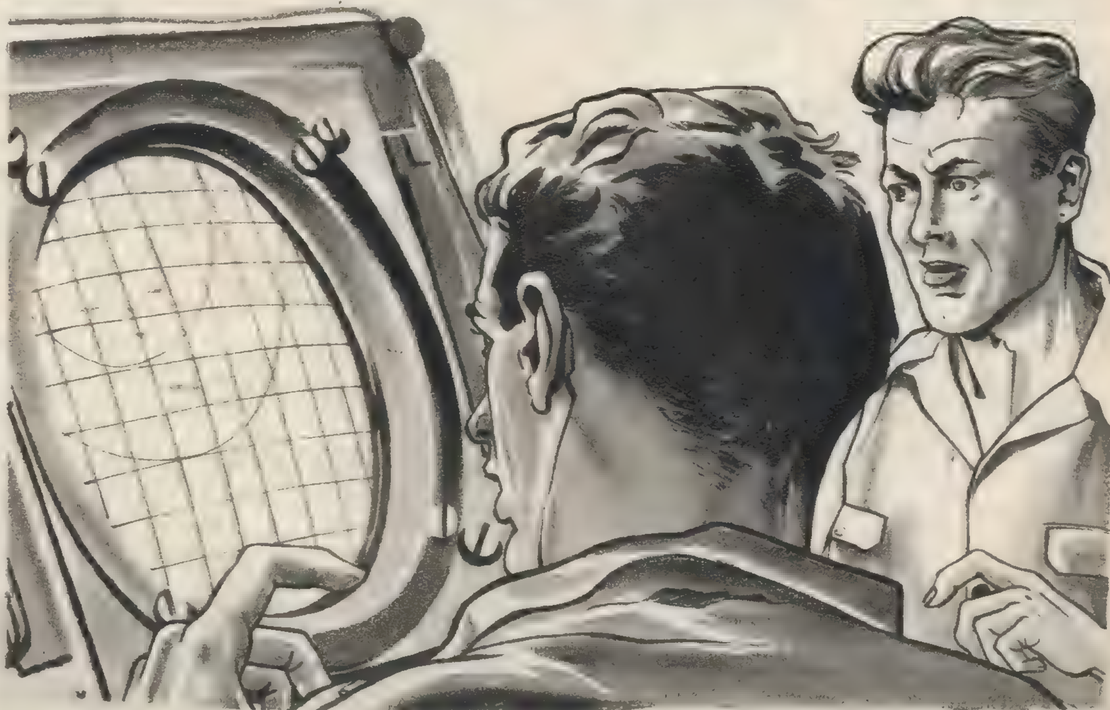
— Ze moeten nu vlak bij het vliegveld zijn. Voor de drommel, daar zijn ze reeds !

Zwaar brommen de motoren in de ijle morgenlucht. De onder-officier loopt buiten. Nauwelijks is hij de deur uit of daar zoeft de eerste bom reeds naar beneden en smakt hem ruw tegen de muur. Nu is iedereen op de been en enkele minuten later spuwen de afweerkanonnen van al de oorlogschepen van Pearl Harbor reeds vuur en vlam. De harde strijd om de vesting was begonnen.

★

Gedane zaken hebben geen keer. Men kan de strijd van uit verschillende standpunten bekijken, hem zus of zo beschrijven, maar het opnieuw en anders doen is onmogelijk. Het is zeker erg overdreven te beweren, dat men om vijf vóór twaalf nog de nodige maatregelen had kunnen nemen om de aanval af te weren. Indien de luitenant de waarnemingen van Loccard en Elliott om zeven uur 's morgens had geloofd, zou hij echter tijd gekregen hebben de luchtafweer te verwittigen en jachtescadrilles te doen opstijgen. Misschien (doch wie zou dit met zekerheid durven zeggen) waren er dan ook waardevolle oorlogsschepen aan de Japanse aanval ontsnapt.

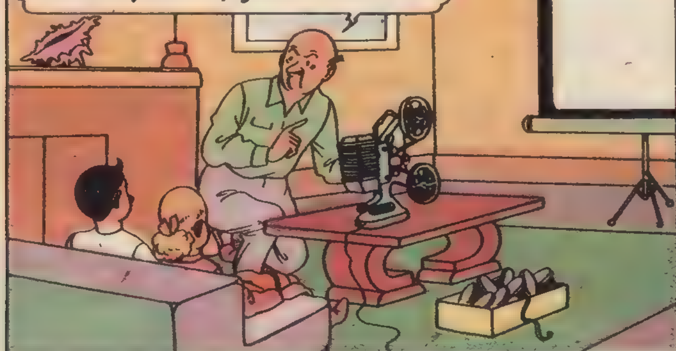
Dit verhaal bewijst echter, dat in oorlogstijd geen enkele inlichting met onverschilligheid mag afgewimpeld worden, want kleine oorzaken hebben soms grote gevolgen.

De lotgevallen van MENEER LAMBIK

JAGERSLATIJN!

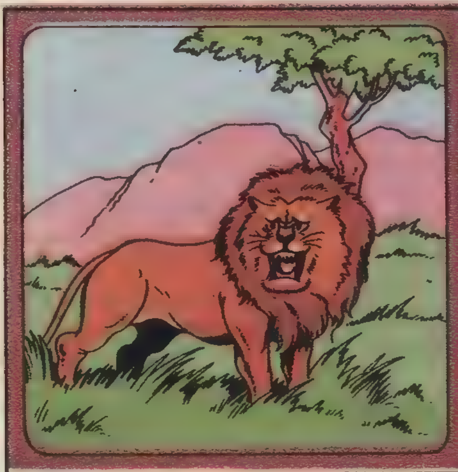

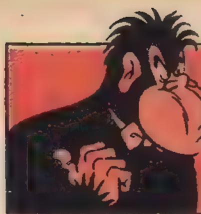

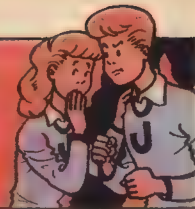

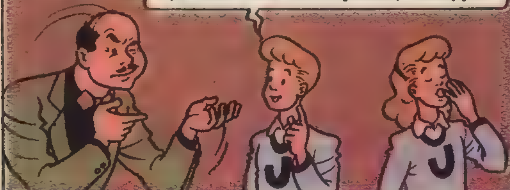

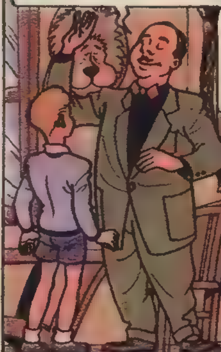
EEN GORILLA ONTSNAPT !

TEKST EN TEKENINGEN DOOR TIBET

In een villa in een kleine stad, omstreeks acht uur 's avonds. Tom en Antje luisteren met een verveeld gezicht naar de jachtgeschiedenissen van oom Kees. Het zijn altijd dezelfde verhalen :

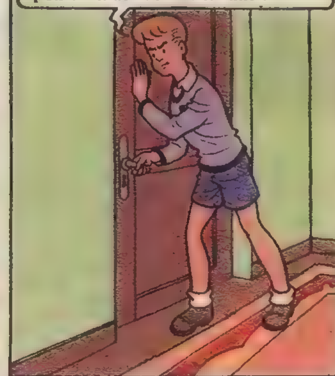

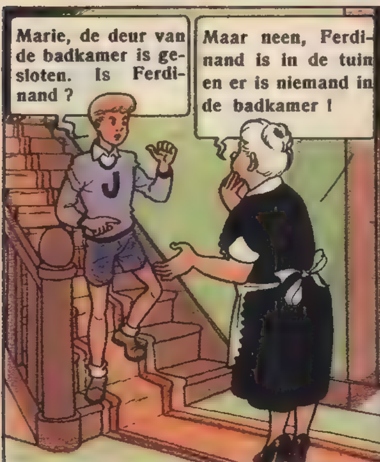

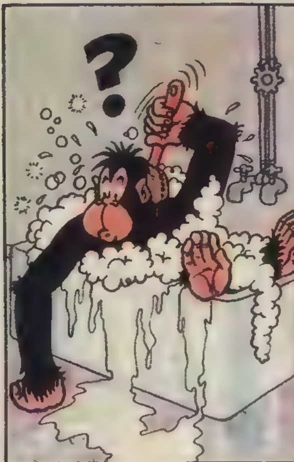

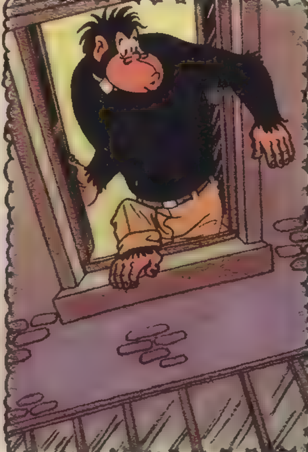

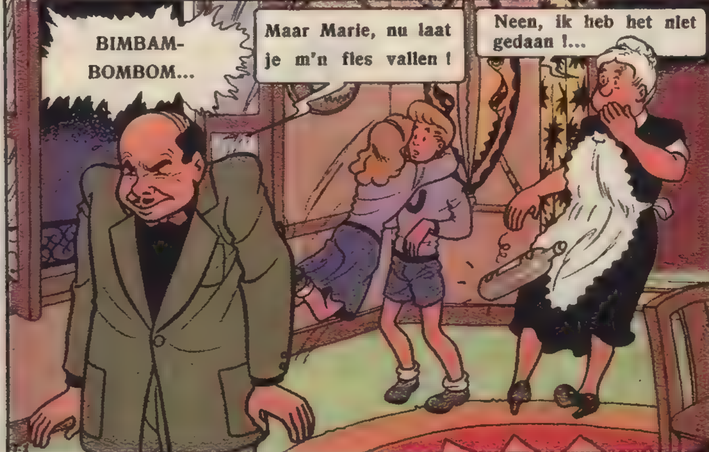

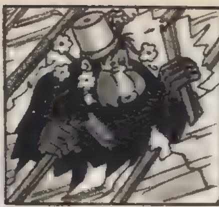

Maar, je deed het wel !
Ooo !

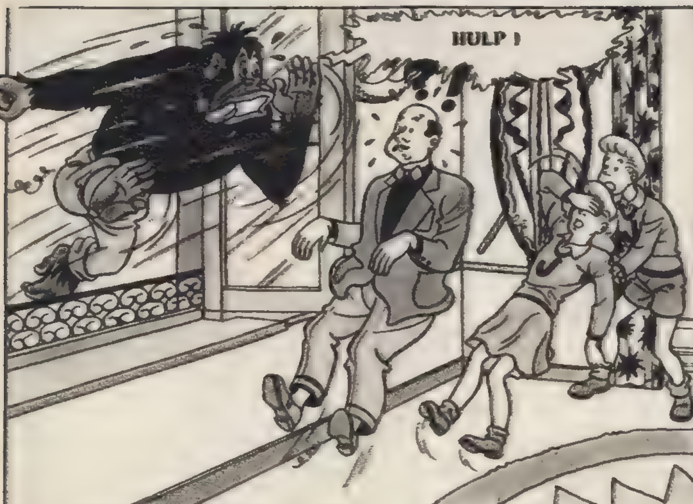

Wel, Ferdinand ?...
Het glas van de verandah is gebroken, Tom !
Ga dan toch kijken wat er gaande is en blijf daar niet staan, Ferdinand !

Die Ferdinand staat me niet aan ! Hij ziet er schijnheilig uit...
Wees niet onrechtvaardig, oom !
En indien het de gorilla was!

De gorilla ? Hahahaha, je denkt aan niets anders meer !...

Dat doet me denken aan mijn avonturen in Afrika. Verbeeld je een soort van King-Kong-monster. Ik had het dier aan het been gekwetst...

... en het kwam naar me toe met ogen vol haat en trommelde op z'n borst, als op een tamtam. Hij had armen als boomtakken...
Ooo ! De gorilla !

HULP !

Daar... daar... de gorilla !!!
Er is geen gevaar, m'n beste. Wees toch kalm !
De ontsnapte gorilla ! En oom is zo bijziend, dat hij hem voor een man houdt.

Drink een glas om van de aandoening te bekomen. Het zal je deugd doen !

Pas op, oom, het is de go...
Stilte, Tom... je mag grote mensen niet onderbreken! Nog een druppeltje, mijnheer !
Graag !

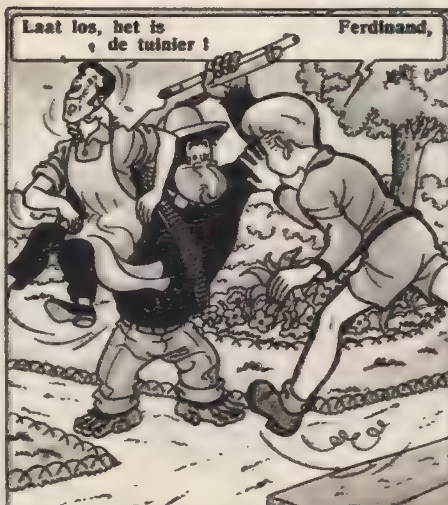

Na een uurtje...
Vriendschap... dat is alles op de wereld... hik...
Dat is waar... hik...

Die goeie, beste oom !

Je blijken van vriendschap ontroeren me diep... hik... wij zijn echte mannen ! Kom, we ... hik... gaan de stad van die gorilla verlossen... hik... we moeten ons daarvoor goed uitrusten... dan het huis doorzoeken... hik...
Hik !

Ik ben een oud-koloniaal en kan de aanwezigheid van een gorilla voelen in een omtrek van vijf honderd meter !... Jij gaat langs daar... en ik blijf... hier...
?

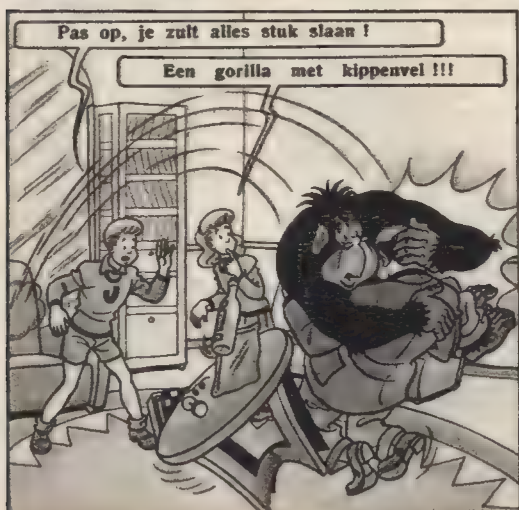
Alle duivels ! De schaduw van een gorilla. Vlug, mijn geweer !
Maar, oom, dat is je eigen schaduw!
Haha, ik heb een apenkop ? Dat durf jij zeggen ?

Ik heb hem !... Ik heb hem !...

Laat los, het is Ferdinand, de tuinier !

Jammer !
Nog een glaasje ? Dat zal ons een hart onder de riem steken !

Kom, we gaan jojo spelen ! Iedereen heeft zijn stokpaardje !
Oom, de ontsnapte gorilla speelde ook jojo !

Donder en bliksem ! Ik begrijp het ! Dat is de gorilla !!!
De gorilla ? Waar ?

Hulp ! Hij schiet !...
Achteruit !... De gorilla, dat ben jij !

Pas op, je zult alles stuk slaan !
Een gorilla met kippenvel !!!

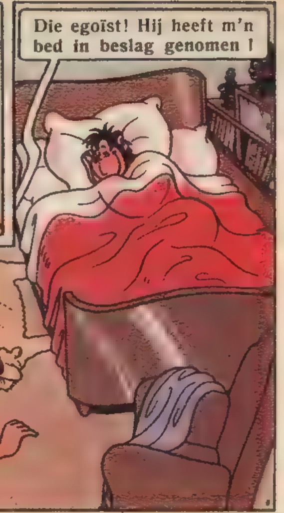
Hihihi... ik ben de gorilla ? Dat is triestig ! Professor Langenbaard heeft me altijd gezegd, dat ik een mens was... hihihi... ik begrijp het... hihihi...

Huil niet. We weten immers dat je niet boosaardig bent. Je bent onze vriend en we heten je Jojo !
Het is gedaan... hik... drukken we elkaar de hand als echte vrienden !

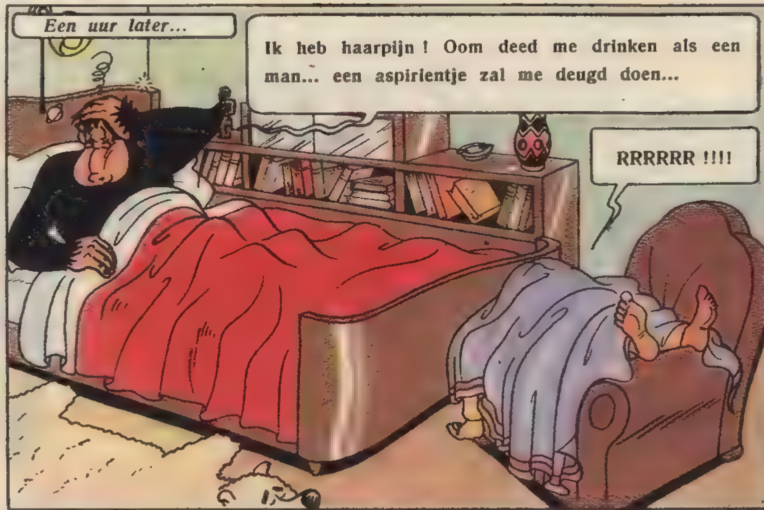

Reeds middernacht ! We moeten naar bed. Waar zal Jojo slapen ?
Hij is mijn gast... hik... hij mag mijn kamer delen !

Maak het je gemakkelijk, beste vriend, ik ga me wat opknappen !

Wat 'n dag ! Ik zal goed slapen vannacht...

Die egoïst! Hij heeft m'n bed in beslag genomen !

Brr... ik ril van koude !

Een uur later...
Ik heb haarpijn ! Oom deed me drinken als een man... een aspirientje zal me deugd doen...
RRRRRR !!!!

Hé, Marie liet het licht branden !

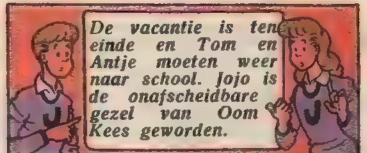

Een dief !... Ik zal mijn gastheer tonen dat ik niet ondankbaar ben.

HULP !

Wat gebeurt er, Jojo ?
Ik heb een dief gevangen ! Hij draagt 'n masker zoals de dieven in een film !

Maar dat is Ferdinand ! Die verliest zijn tijd niet, hij werkt hier nog maar twee weken !

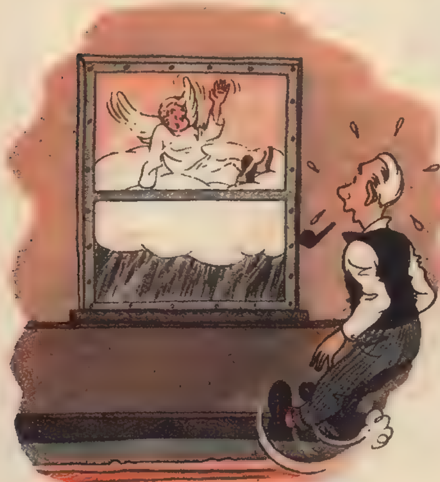

Proficiat, Jojo ! Je bent een held ! Hou Ferdinand in de gaten, terwijl ik de politie opbel Daarna drinken we een glas !
Vreselijk !

De vacantie is ten einde en Tom en Antje moeten weer naar school. Jojo is de onafscheidbare gezel van Oom Kees geworden.

Dat herinnert me 'n prachtige jacht.
Alweer !!!
EINDE

De STAD in de WOLKEN

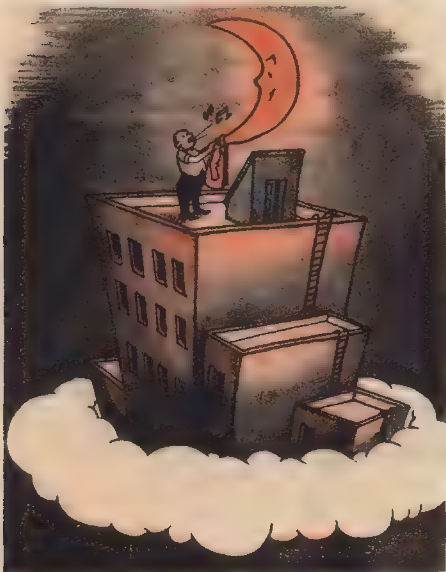
VIJF EN TWINTIG jaar geleden keken de Amerikanen met bewondering op naar de Eiffeltoren die Parijs beheerst. Ze waren jaloers op dat stalen geraamte! Nu hebben ze daartoe geen reden meer, want hun Empire State Building is twintig meter hoger en beheerst

de havenstad New York, die veel groter is dan Parijs. De spitse toren eindigt in een platform, van waar luchtschepen kunnen opstijgen. De Empire State Building steekt boven de wolken uit. Het gebeurt dat het beneden in de straat, de 5th Avenue, nevelig en grijs is, maar boven schijnt de zon in al haar glorie en baden de appartementen in het licht.

DE LIFT STIJGT MET 18 KILOMETER PER UUR

De hall van de wolkenkrabber gelijkt op een station met een eindeloze rij deuren van mahoniehout, waarop geschreven staat : 3e, 28e, 80e verdieping. In het geheel zijn er niet minder dan drie en zeventig liften. De liften die naar de

hoogste verdiepingen stijgen, blijven niet bij iedere verdieping stilstaan, doch gaan trapsgewijs met tien verdiepingen ineens naar omhoog, met een snelheid van 5 meter per seconde.

O! mijn maag! hoor ik jullie zeggen. Geen nood. De snelheid wordt heel stelselmatig opgevoerd en de lift vertraagt even langzaam en trapsgewijs, zodat het menselijk gestel er niet onder lijdt.

DE MIEREN AAN HET WERK

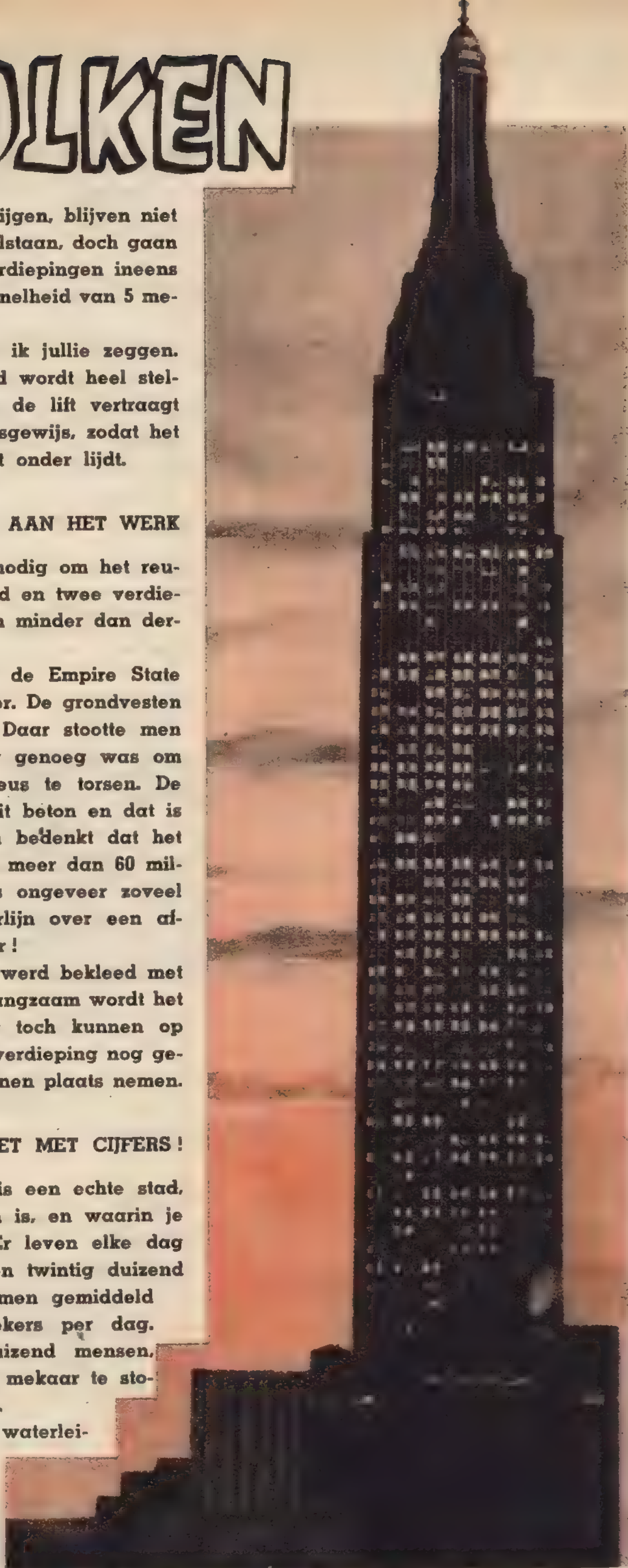
Wat was er al niet nodig om het reuzengebouw van honderd en twee verdiepingen op te trekken in minder dan dertien maanden!

Aan zijn basis meet de Empire State Building 127 × 68 meter. De grondvesten liggen 50 meter diep. Daar stootte men op een rots die stevig genoeg was om het gewicht van de reus te torsen. De grondvesten zelf zijn uit beton en dat is wel nodig, indien men bedenkt dat het stalen geraamte alléén meer dan 60 millioen kg. weegt; dit is ongeveer zoveel als een dubbele spoorlijn over een afstand van 200 kilometer!

Dat stalen geraamte werd bekleed met graniet en kalk. Heel langzaam wordt het gebouw smaller, maar toch kunnen op het terras van de 102e verdieping nog gerust tweehonderd personen plaats nemen.

ZEG HET MET CIJFERS!

Zo'n wolkenkrabber is een echte stad, waarin alles te vinden is, en waarin je ook kunt verdwalen. Er leven elke dag niet minder dan vijf en twintig duizend mensen in, daarbij komen gemiddeld veertig duizend bezoekers per dag. Er zouden tachtig duizend mensen, gemakkelijk en zonder mekaar te storen, in kunnen wonen.

De buizen van de waterleiding, enz., zouden aan elkaar geregen niet minder dan 80 kilometer lang zijn. De electrische leiding is 50.000 kilometer lang! Er zijn zes lokalen die een oppervlakte van 200.000 vierkante meter beslaan of tien duizend kamers van 5 bij 4 meter. Indien men aanneemt dat iedere villa zeven kamers heeft, telt de Empire State Building eventjes vier honderd dertig villa's!

Een gebouw met zestig vensters is voor ons al heel groot; de beroemde wolkenkrabber van New-York heeft er zes duizend vijf honderd. Het schoonmaken van de ruiten is trouwens een probleem op zichzelf! Het zijn schuiframen, zoals meestal in Amerika. De glazenwassers van de Empire State Building zijn echte acrobaten en specialisten in hun vak. Driehonderd meter boven de begane grond staan, maakt hen niet duizelig!

★

De wolkenkrabbers zijn aartslelijk, zwaar, log en schijnen bovendien de mensen in de straat te willen verpletteren onder hun gewicht. Men moet echter ook toegeven, dat ze, technisch gezien, eerbied afdwingen. Het hoeft ons dan ook niet te verwonderen dat de Amerikanen er geweldig prat op gaan!

EVEN LACHEN

DEFINITIES

Bewondering : *Een manier om toe te geven, dat iemand je sprekend evenbeeld is.*

De kapper: *Een man die je aan de praat houdt en ondertussen de gelegenheid vindt je haar te knippen.*

Een mug: *Een insect dat leeft opdat men af en toe eens iets goed over de vliegen zou denken.*

De hypocriet : *De man die alleen dan het goed voorbeeld geeft, wanneer hij weet dat iedereen naar hem kijkt.*

Een synoniem : *Een woord dat je gebruikt wanneer je het juiste niet vindt.*

Publiciteit : *Iets wat je wijs maakt, dat je heel je leven getracht hebt naar een ding waarvan je vijf minuten te voren nooit gehoord had !*

HET GOEDE HOTEL

De trein nadert de kust. Twee heren zitten tegenover elkaar in de trein en de ene zegt tot de andere :

— Excuseer, mijnheer, kent u dit stadje ?

— Op mijn duimpje, mijnheer, ik logeer hier iedere Zomer.

— Dan kunt U me wellicht een hotel aanbevelen ?

— Ja, hotel De Rode Roos.

— U logeert er regelmatig ?

— O neen, dat is het enige hotel waar ik nog niet geweest ben !

HET ZUINIG DIER

Onderwijzer : — Wie kan er een dier noemen dat zeer zuinig eet ?

Jan : — De mot !

Onderwijzer : — De mot ? Mis, Jan, de mot is heel vraatzuchtig.

Jan : — Maar meester, ze eet toch niets anders dan gaatjes!

HET VERSCHIL

— Wenst u een rumsteak van 50 of een van 60 frs., mijnheer ?

— Wat verschil is er tussen de twee

— Met de rumsteak van 60 frs. krijgt u een mes dat snijdt !

HET GEHEIM VAN DE APOTHEKER

De ezel van de molenaar wil niet meer vooruit. Dreigen noch smeken bewegen er hem toe opnieuw de kar voort te trekken. Ten einde raad, roept de molenaar zijn vriend de apotheker te hulp.

— Dit poedertje zal je ezel wel tot andere gevoelens brengen, zegt de man van de wetenschap en duwt de ezel een kleine zak onder de neus. Het dier steekt de oren op, kwispelstaart en zet het dan op een lopen alsof de duivel hem op de hielen zat.

De molenaar kijkt zijn gespan verstomd na en vraagt aan zijn vriend :

— Hoeveel kost dat poedertje ?

— Vijftig frank.

— Laat me ook eens rieken. Ik zal het nodig hebben, wil ik ooit mijn ezel weerzien !

BIJ DE KAPPER

Een kale heer : — Ik heb zo weinig haar, dat u het best voor een gunstprijs zou mogen knippen.

Kapper : — Maar, mijnheer, dat is onmogelijk ! Ik moet te lang zoeken vooraleer ik de haren gevonden heb die ik mag knippen !

HET MOEST NET EENDER ZIJN...

— Hoe zal ik je haar knippen, jongen ?

Kleine jongen : — Net zoals dat van mijn vader, mijnheer, en vergeet vooral het rondeke boven op mijn kop niet !

DIE AUTOMOBILISTEN !

— Maar, beste kerel, wat zie je er uit ! Wat is je overkomen ?

— Ik heb een tamelijk heftige woordenwisseling gehad in de straat...

— Waarom riep je dan geen politieagent ?

— Het was met een politieagent.

WEES EEN HEER IN HET VERKEER !

— Pardon, kunt u me niet zeggen waar ik moet uitstappen voor de Lange Straat ?

— Zeker, mijnheer. U hoeft slecht naar mij te kijken en uit te stappen de halte vóór ik zelf uitstap !

— Dank u, mijnheer, u is wel vriendelijk !

IN DE TREIN

Een heer schudt al zijn kennis en belezenheid uit over het hoofd van zijn buurman die luistert met engelachtig geduld. Eindelijk kan hij het toch niet meer uithouden en zegt :

— M'n waarde, ik ben er van overtuigd dat u en ik alles weten, wat goed is te weten.

— Hoezo ?

— U weet alles, behalve dat u gek bent en... dat weet ik !

OP OF AF ?

— Conducteur, kunt u me even helpen bij 't uitstappen?

— Graag, mijnheer !

— Het is vreselijk ! M'n rhumatieke benen verplichten me achterwaarts uit te stappen. Drie keer probeer ik het en drie keer trekken hoffelijke reizigers me weer op de tram omdat ze denken dat ik wil opstappen !

— Hij woont op de achttiende verdieping ! Wanneer hij hier voorbij komt heeft hij reeds een grote snelheid...

THE SATURDAY EVENING POST

De avonturen van meester Mus

EEN ONGELUK KOMT NOOIT ALLEEN

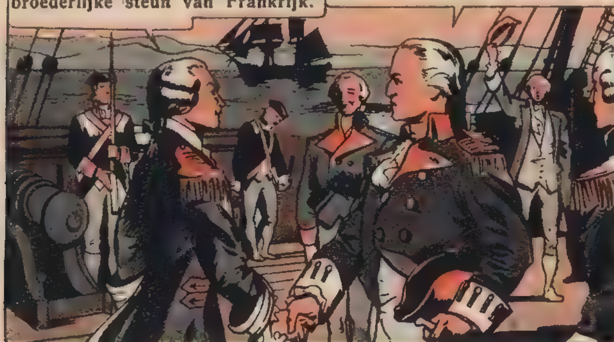

Het Sterrenvaandel

Georges Washington werd met het opperbevel van de Amerikaanse troepen belast. Hij vecht moedig tegen de Engelse overmacht. De soldaten houden van Washington, maar twee generaals verraden hem...

De Franse vloot ligt in de monding van de James om te beletten, dat de Engelsen versterkingen zouden kunnen aanvoeren.

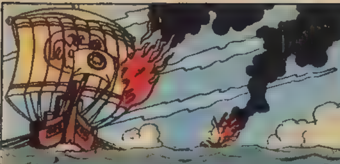

GENERAAL WASHINGTON HAD ZIJN TAAK TOT EEN GOED EINDE GEBRACHT. HET BESTUUR VAN HET JONGE AMERIKA LIET HIJ OVER AAN DE STAATSRAAD.

(Wordt voortgezet.)

DE NIEUWE AVONTUREN VAN ALEX

HET VERVLOEKTE EILAND

Alex, Vitella en hun gezellen vinden op een eiland in de Atlantische Oceaan een Egyptische nederzetting. De Egyptenaren leven in voortdurende angst voor de Pheniciërs...

Teksten en tekeningen van J. Martin

Intussen in de grot waarin Vitella en zijn gezellen zich verscholen hebben

Moeten we hier lang blijven?

Ssst...stilte!

De Egyptische wachter, die aan de ingang staat, schreeuwt plotseling!

Ooo!

Hij ziet de sporen, die de kleine groep in de weke grond heeft nagelaten...

Hou m'n wapens even vast, ik moet die sporen uitwissen!

De Egyptenaar rukt een twijg af en wist daarmee de verraderlijke sporen uit

Plotseling komt een gewond dier uit het struikgewas gelopen...

...en botst tegen de man aan, die niet tijdig kon wegspringen...

Op het ogenblik dat de Egyptenaar overeind komt, dagen de Pheniciers op

Vitella, die bij de ingang van de grot stond, heeft de situatie dadelijk overzien...

Het zijn slechts vier jagers, wij zijn talrijker... zodra ik teken geef stormen we erop af!

De Pheniciërs hebben de Egyptenaar gevonden en werpen zich op hem...

Een man! Hoe komt hij hier? Neen, we mogen hem niet doden maar levend naar ons eiland brengen.

Doch Vitella en zijn gezellen komen uit de rots en werpen zich op de jagers

Er onstaat een hevig lijf aan lijf gevecht. De Egyptenaren halen dra de overhand

en zijn heer en meester van het terrein

Bij alle goden wat een bloedbad. Maar, we hadden geen keuze. Nu moeten we alle sporen van het gevecht zorgvuldig uitwissen want de andere jagers kunnen spoedig opdagen

De uren gaan voorbij... Tegen de avond zijn de sloepen met wild gevuld en steken in zee... Eén boot blijft liggen. Men roept en fluit over de achterblijvers doch tevergeefs. Niemand komt opdagen en de hoofdman geeft het vertreksein

Dan komen twee soldaten aangelopen. Ze zwaaien met armen en roepen

Wacht even! Vertrek nog niet!

(Wordt voortgezet.)

Keukengeheimpjes van de Wereldpers

JE weet waarschijnlijk reeds dat de Amerikanen, wanneer ze iets ondernemen, niet tevreden zijn alvorens hun onderneming « the biggest in the world » is (de grootste van de wereld). Een gebied waarop Amerika er in geslaagd is een onbetwistbaar meesterschap te behalen, is wel dat van de pers.

In Europa verschijnen ontzaglijk veel tijdschriften, week- en dagbladen, maar de overgrote meerderheid van deze bladen hebben slechts beperkte oplagen. In ons land alleen verschijnen er verschillende dagbladen die niet eens 20.000 lezers hebben! Een dagblad krijgt maar aanzien bij de adverteerders, wanneer het een oplage van boven de 100.000 exemplaren bereikt heeft. En zo zijn er niet veel. Weekbladen bereiken in België de 100.000 niet. De allerbeste benaderen ze maar.

In Frankrijk zijn er dagbladen die aanzienlijke oplagen bereiken : zo b.v. Le Figaro, *die dagelijks op ongeveer 450.000 ex. verschijnt. Geen enkel Frans dagblad bereikt thans nog 1.000.000 ex. per dag. Vóór de oorlog waren er een paar die het millioen overscheden.*

In Engeland verschijnen thans nog millioenenkranten.

In Amerika zijn er thans vijf grote weekbladen, Saturday Evening Post, Collier's, Time, Life *en* Liberty, *die samen een totale oplage van meer dan 15.000.000 ex. bereiken. Ziehier enkele gegevens over die reuzenbladen :*

De Post *is sinds 1883 in handen van dezelfde maatschappij, die reeds in 1912 de grootste oplage van de wereld bereikt had met haar blad. In 1942 verloor de* Post *de eerste plaats en moest die afstaan aan het weekblad* Life, *dat met een oplage van meer dan 5.000.000 ex. het wereldrecord in de wacht had gesleept. Ieder nummer van de* Post *bestaat uit 140 bladzijden, waarvan meer dan de helft met publiciteit gevuld worden. De redactie van de* Post *bestaat uit acht man die iedere Maandag vergaderen en allen de totale copij van ieder nummer doorlezen.*

Collier's *is een blad dat voor één voorpagina 600 dollar betaalt (30.000 frs.) en 250 dollar voor een short story ofte kortverhaal (12.500 frs.).*

Het weekblad Time *is een informatieblad, dat in 1923 opgericht werd en na een jaar een oplage van 18.000 ex. bereikt had. Thans heeft het een oplage van 1.250.000 nummers!*

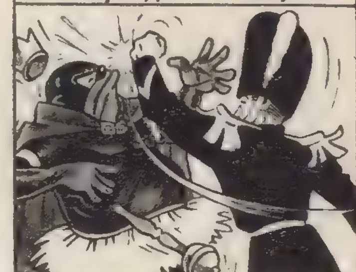
Life *had na de publicatie van zijn veertien eerste nummers reeds een oplage van meer dan een 1.000.000 ex. en staat thans met meer dan 5.000.000 ex. aan de spits. Ieder nummer telt ongeveer 144 pagina's, waarvan negentig gevuld met advertenties.*

Het grootste maandblad van de wereld is de Readers Digest, *dat thans een oplage van 13.000.000 ex. per maand bereikt heeft. Het blad werd in 1923 opgericht en heeft thans edities in het Frans, Duits, Spaans, Portugees, Zweeds, Fins, Arabisch, Chinees en Japans.*

De enorme mogelijkheden van de Amerikaanse uitgevers liggen niet alleen in hun enorme oplagen, maar in het fantastisch aantal advertenties die in hun bladen gepubliceerd worden. De prijs van een exemplaar van de Post *is aan papier, druk, redaktiekosten en verzending reeds veel groter dan de verkoopprijs in de kiosken!*

Victoria presenteert CHOKO Het Nikkertje

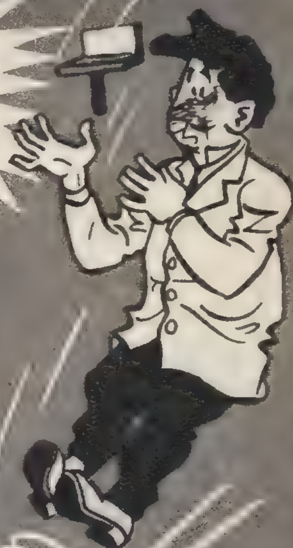

(Wordt voortgezet.)

ONS FAMILIEALBUM

Een kuifje had Hergé, de vader van Kuifje, niet, maar wel vele schone kruilen (ofte krollen, zoals men die te Brussel noemt).

Wie zou er in deze knaap, die naast zijn eigen borstbeeld poseert, Willy Vandersteen herkennen? Vader Vandersteen is beeldhouwer en maakte kop en voetstuk.

Wie vermoedt in deze plechtige communicant de geestelijke vader van Olrik, de grootste schurk aller tijden ?

Een jongen die droomde van de zee en de zeevaart, is onze vriend Bob De Moor. Van achter zijn tekentafel laat hij zijn jeugddromen aan de nieuwe generatie meeleven.

Laudy droomde van schitterende uniformen. Hij houdt slechts van zijn droom. De werkelijkheid vindt hij ontluisterend...

Geef mij een blad papier en een potlood, zei Paul Cuvelier, en mij hoor je niet meer. (Heb je ook opgemerkt dat hij met zijn linkerhand tekent ?)

Dit kereltje heeft een stoute blik: een jongen die van autorennen, vliegtuigen en geweldige avonturen droomt.

Een jongen met een goed hart en zacht karakter, die steeds de eerste was van zijn klas. Iemand die het leven van « Monsieur Vincent » begrijpt en kan doen begrijpen.

Neen, daar kan ik niet om lachen, schijnt de drie jaar oude Frans Craenhals te zeggen. Ik ben vier blokjes kwijt... Wie heeft dat gedaan ?

Een werker, maar te ernstig voor zijn leeftijd, zei de onderwijzer van Albert Weinberg. Albert is niet veranderd.

Een echte plaaggeest (met een goed hart) was onze vriend Tibet toen men zijn dertiende verjaardag vierde.

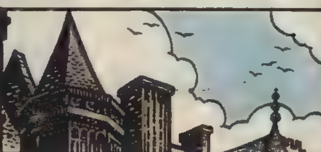
MONSIEUR VINCENT

Monsieur Vincent heeft een verlaten kind opgenomen. Waar moet hij het onderbrengen? Hij roept liefdadige dames te hulp, maar deze voelen er niets voor...

TEKST EN TEKENINGEN VAN RAYMOND REDING

Het was een harde les. De rijke dames hadden aldus gehandeld, niet zozeer omdat ze geen medelijden hadden met het kind, maar om het standverschil dat er heerste. De hogere stand kon de mindere standen, de armen, niet tegemoet komen... Toch dachten ze na over de woorden van Vincent en enige tijd later werd het « Werk van de Kinderen » gesticht. De ongelukkige kinderen werden ondergebracht in een huis van de rue Saint-Victor.

Vincent voelde dat hij oud werd. Zwaar wogen de jaren op hem en de problemen en de lasten werden niet lichter, integendeel. Er waren edellieden die hem grote sommen geld gaven, maar dat was niet alles. De zieken, de gebrekkigen, de kinderen, de pestlijders moesten verzorgd worden en daarvoor waren steeds handen te kort. Velen wilden helpen, maar zodra ze van aangezicht tot aangezicht stonden met de miserie, de ellende, de ziekte, schrokken ze terug... Op zekere dag wandelde Vincent door de heide...

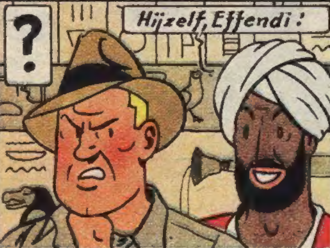

(Wordt voortgezet.)

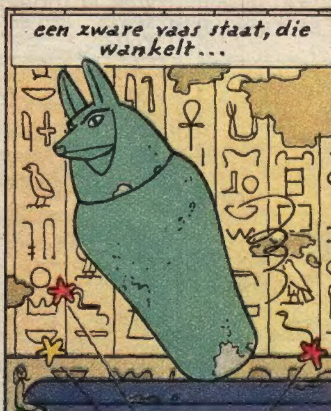

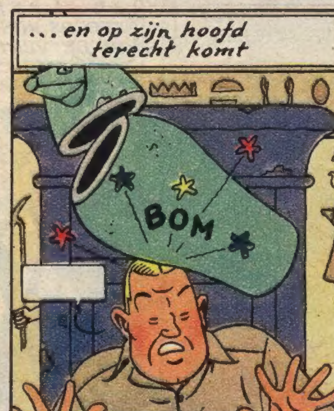

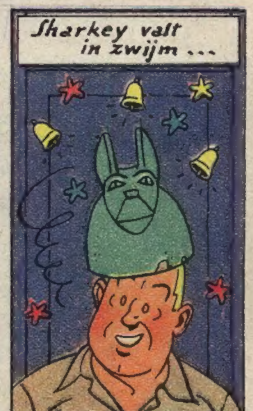

(Wordt voortgezet.)

Het eigenaardig geval van Mijnheer van Meylbeke

Renaat, Christiane en Willem schepen in op de Darwin die naar Australië vaart. Zij hopen hier hun vader te vinden. Onderweg geraakt het schip in een hevige storm...

Tekst en tekeningen van F. Craenhals

(Wordt voortgezet.)

Onze Grote Prijsvraag voor 150.000 frs. prijzen
Vijf jaar KUIFJE

15 fietsen!

Ons blad bestaat vijf jaar en het is daarom dat deze ***GROTE PRIJSVRAAG*** nog met meer luister zal worden bijgezet dan de vorige jaren. Er zijn niet minder dan vijftien spiksplinternieuwe fietsen te winnen! Zet dus jullie beste beentje voor!

Er zijn ditmaal *vijf vragen* te beantwoorden die niet moeilijk en ook niet makkelijk zijn; precies geknipt voor de intelligente lezersschaar die jullie vormen. Alle prijzen zijn mooi. Over de fietsen hadden we 't reeds, er zijn radio's, uurwerken, pick-up's, vulpennen, luchtmatrassen, voetballen, fototoestellen, enz., en in het geheel meer dan ***twaalf honderd prijzen*** voor een waarde van 150.000 frs. of Fl. 10.000. De talrijke troost-prijzen zijn hierin niet begrepen.

De *eerste vraag* verschijnt in dit nummer op de volgende bladzijde. Stuur ons de oplossingen ***wanneer de VIJF VRAGEN in ons blad verschenen zijn***. De vragen moeten worden beantwoord op een speciaal formulier, dat in ons weekblad zal gelegd worden.

Lees het reglement heel langzaam en aandachtig!

REGLEMENT

1. Onze prijsvraag is gratis en alle jonge lezers, van welke nationaliteit ook, mogen er aan deelnemen.

2. De deelnemers moeten zes jaar geworden, en niet ouder zijn dan achttien jaar, d.w.z. geboren zijn tussen 1 Januari 1933 en 1 Januari 1946.

3. De prijsvraag bestaat uit vijf vragen. De eerste verschijnt in dit nummer.

4. De oplossingen van de vijf vragen moeten ons *gezamenlijk* toegezonden worden en geschreven zijn op een *formulier*, dat in ons blad zal ingelast worden.

5. Op dit formulier moeten de *vijf deelnemingsbons* geplakt worden, genummerd : 1, 2, 3, 4 en 5.

6. Het ingevuld en ondertekend formulier moet ons toekomen in een gefrankeerde omslag met de vermelding : ***KUIFJE-BRUSSEL — GROTE PRIJSVRAAG***.

7. De omslag mag niets anders bevatten dan dit formulier, dus ***geen brieven of andere mededelingen!***

8. De antwoorden worden nagezien en geschift op onze kantoren onder de controle van een deurwaarder. Tegen onze beslissingen kan geen beroep worden aangetekend.

N.B. — De deelnemers uit het buitenland en de Belgische en Nederlandse kolonies krijgen, voor de inzending van hun antwoord, een maand langer tijd!

PRIJZEN

De eerste prijzenlijst van onze GROTE PRIJSVRAAG :

— *Vijftien AJAX-fietsen*, waarvan de eerste uitgerust is met *negen versnellingen*, radio, enz.
— *Twee radio's* van de firma *STAAR*, uurwerken *TISSOT*, pick-up's *STAAR S.M.S.*
— *PARKER-vulpennen.*
— *Luchtmatrassen LILO*, van het *Huis DE KAMPEERDER.*
— *Voetballen* en *ballen* voor korfbal.
— *Fotoapparaten GEVABOX* in een zakje.
— Afstandsmeter *VDO*, *JOKARI-spelen*, kooktoestellen en zaklampen voor kampeerders van het *Huis DE KAMPEERDER.*
— Filmapparaten *CINETTE* met filmen, *GILLWELL-messen* met hechten in hoorn en Zweedse kampeermessen.
— *Abonnementen* op « Kuifje », *albums* « Het Geheim van de Zwaardvis » en « Corentin », boeken, spelen.
— Dozen briefpapier van *KUIFJE* (papier *PELLETIER*) en *KUIFJE'S PETTEN.*

De volledige lijst verschijnt in een der volgende nummers van ons weekblad.

Bovendien zal de Kuifje's Bon geschenken aanbieden van de firma's

PALMAFINA — TOSELLI
HEUDEBERT
VICTORIA
en MATERNE

GROTE KUIFJE'S PRIJSVRAAG N° 1

Grote Prijsvraag

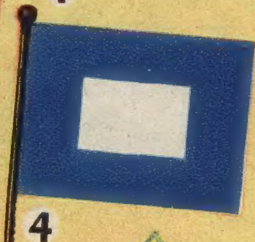
VIJF JAAR KUIFJE !

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

EERSTE PROEF

- **Nr 1 is het kenteken van welke organisatie ?**
- **Nr 2 is een verkeerssein. Wat betekent het ?**
- **Nr 3 is het insigne van welke compagnie ?**
- **Nr 4 is een wimpel door de marine gebruikt, en betekent... ?**
- **Nr 5 is het insigne van een luchtvaartmaatschappij. Van welke ?**
- **Nr 6 is de vlag van welk land of volk ?**
- **Nr 7 is het kenteken van welke organisatie ?**
- **Nr 8 is het symbool van welk beroep ?**
- **Nr 9 is een vaandel. Zeg welke organisatie deze vlag als symbool heeft gekozen ?**
- **Nr 10 symboliseert wat of wie ?**

OPGELET !

1. Knip de deelnemingsbon van blz. 39 uit en bewaar hem zorgvuldig !

2. Stuur ons je antwoord op de eerste vragen niet op. Wacht tot je de oplossingen van de vijf proeven hebt, en stuur ze dan gezamenlijk, op een daarvoor bestemd formulier !

F. CRAENHALS